

Statenvoorstel nr. PS/2017/494

Monitor Overijssel 2017 - I

Datum 20 juni 2017	GS-kenmerk 2017/0226887	Inlichtingen bij dhr. R van Leerzem, telefoon 038 499 90 01 e-mail R.v.Leerzem@overijssel.nl
------------------------------	-----------------------------------	---

---

Aan Provinciale Staten

Onderwerp

Monitor Overijssel 2017 - I

Bijlagen

- I. Ontwerpbesluit nr. PS/2017/494 (bijgevoegd)
- II. Overzicht oranje en rode kleurscores zoals gepresenteerd in de monitor Overijssel 2017-I (bijgevoegd)
- III. Overzicht toelichtingen op begrotingswijzigingen zoals opgenomen in de monitor Overijssel 2017I (bijgevoegd)
- IV. Normenkader rechtmatigheid (bijgevoegd)
- V. Budgettaire gevolgen van de 12^e wijziging van de Begroting 2017 (bijgevoegd)
- VI. Budgettaire gevolgen van de 113^e wijziging van de Begroting 2017 (bijgevoegd)
- VII. Overzicht meerjarenramingen reserves, voorzieningen en doeluitkeringen (bijgevoegd)

Samenvatting van het voorgestelde besluit

Hierbij bieden wij u de Monitor Overijssel 2017-I aan, met de daarbij behorende 12^e wijziging van de Begroting 2017. In deze eerste voortgangsrapportage van 2017 rapporteren wij over de uitvoering van de Begroting 2017.

De Monitor Overijssel 2017-I is een rapportage op afwijkingen. Daartoe wordt iedere prestatie van een financiële, inhoudelijke en integrale kleurscore voorzien. Inhoudelijke en/of financiële afwijkingen van de begroting, leidend tot een oranje of rode kleurscore, worden toegelicht.

Wij stellen u voor om de eerste Monitor Overijssel van 2017 en bijbehorende begrotingswijziging vast te stellen. U autoriseert daarbij dan de door ons, conform het begrotingswijzigingenbeleid, al doorgevoerde begrotingswijzigingen en de begrotingswijzigingen die wij in het kader van deze Monitor Overijssel op basis van het begrotingswijzigingenbeleid zelf doorvoeren.

Inleiding en probleemstelling

De Monitor Overijssel is een rapportage op afwijkingen en kan vanaf 21 juni, 17.00 uur worden geraadpleegd via <http://destaatvan.overijssel.nl>. Peildatum voor de in de Monitor Overijssel 2017-I opgenomen budgetten en bestedingen is 15 mei 2017.

De monitor 2017-I levert qua kleurscores het volgende beeld op:

Monitor Overijssel 2017-I			
Kleurscore	Inhoudelijke score	Financiële score	Integrale score
Groen	137	135	136
Oranje	15	15	14
Rood	0	2	2
	152	152	152

In bijlage II bij deze notitie zijn de prestaties met een oranje of rode kleurscore opgenomen, voorzien van een toelichting op de geconstateerde afwijking van de begroting.

Het totaaloverzicht van de integrale kleurscores is ook te vinden op de startpagina van de Monitor Overijssel 2017-I.

Participatie samenleving

De Monitor Overijssel 2017-I is een openbaar document. Belangstellenden kunnen via dit document kennis nemen van de ontwikkelingen in de uitvoering van de begroting 2017 van de provincie Overijssel.

Overwegingen

Inleiding

Wij informeren u met de monitor Overijssel 2017-I over de uitvoering van de begroting 2017, tot en met de peildatum 15 mei. De Monitor Overijssel 2017-I is de eerste tussentijdse rapportage van 2017. Voor iedere prestatie uit de Begroting 2017 geven we een prognose of deze volledig (groen), deels (oranje) of niet (rood) gerealiseerd wordt. Via een financiële kleurscore geven we een duiding van de mate waarin het budget besteed wordt in dit begrotingsjaar. De inhoudelijke en financiële kleurscore resulteren in een integrale kleurscore. De kleurscores voor de prestaties bepalen we aan de hand van de vastgestelde systematiek. De uitgebreide toelichting op de kleurensystematiek vindt u op de site van de Monitor Overijssel, via de knop 'leeswijzer' in de bovenste menubalk op de website.

Een overzicht van enkel de oranje en de rode kleurscores, levert het volgende beeld op:

		Kleurscores - Inhoudelijk			Kleurscores - Financieel			Kleurscores - Integraal		
		Groen	Oranje	Rood	Groen	Oranje	Rood	Groen	Oranje	Rood
Kerntaak 1	Ruimtelijke ontwikkeling en waterbeheer									
1.2.1	Stimuleren en faciliteren ontwikkelen met kwaliteit in het landelijk gebied	1				1		1		
1.3.1	Stimuleren en faciliteren van de concurrentiekracht in de stedelijke netwerken		1		1				1	
1.4.3	IJssel-Vechtdelta	1				1		1		
Kerntaak 2	Milieu en Energie									
2.3.2	Sanering en beheersing spoedeisende en overige bodemlocaties	1				1		1		
2.3.3	Sanering met asbest verontreinigde bodemlocaties		1			1			1	
2.4.2	Stimuleren van het verwijderen van asbestdaken		1		1				1	
2.4.3	Het uitvoeren van het meerjarenprogramma Externe Veiligheid (MEVO III)	1				1		1		
Kerntaak 3	Vitaal platteland									
3.1.1	Uitvoering vergunningverlening, toezicht en handhaving natuur en landschap		1				1			1
3.2.1	Opstellen en actualisatie beheerplannen Natura2000		1		1				1	
3.2.4	Milieu-innovatie in de landbouw		1			1			1	
3.3.3	Programma Twickel		1		1				1	
3.5.6	Monitoren en evaluatie	1				1		1		
Kerntaak 4	Mobiliteit									
4.1.1	Ontwikkelen netwerkvisie op totale mobiliteits- en logistieke opgave		1		1				1	
4.2.1	Herijking openbaar vervoer	1				1		1		
4.2.3	Concessie- en contractmanagement van trein, bus en Regiotaxi				1			1		
4.2.6	Spoor Zwolle - Enschede		1		1				1	
4.4.2	Goederenvervoer over Water	1				1		1		
4.6.4	N35		1		1				1	
4.6.8	N348 2e fase (Raalte - Ommen)	1				1		1		
4.6.9	Verkenning, planstudies en realisatie provinciale wegenprojecten	1				1		1		
4.7.1	Uitvoeren beheer en onderhoud provinciale infrastructuur	1					1			1
4.7.2	Vervangingsinvesteringen provinciale infrastructuur		1			1			1	
Kerntaak 5	Regionale economie									
5.2.3	Kwetsbare groepen op de arbeidsmarkt	1				1		1		
5.3.2	Van idee naar marktintroductie	1				1		1		
5.3.3	Regionale concurrentiekracht	1				1		1		
Kerntaak 8	Gebiedsontwikkelingen									
8.1.5	TecBase Twente		1		1				1	
Kerntaak 9	Sociale kwaliteit									
9.1.5	Gezond bewegen		1		1				1	
Kerntaak 10	Bedrijfsvoering									
10.2.1	Digitaal zaken doen		1		1				1	
10.2.3	Duurzaam toegankelijke informatie		1		1				1	

Bovenstaande tabel bevat een overzicht van alle oranje en rode kleurscores, zoals deze is opgenomen in de monitor Overijssel 2017-I. De toelichting op de oranje en rode kleurscores, vindt u op de website bij de diverse prestaties.

Onderstaand lichten we een paar onderwerpen nader toe, waaronder de twee rode scores. Deze inleidende samenvatting is daarmee een eerste invulling van de toezegging aan u om in het statenvoorstel de relevante aandachtspunten aan te dragen voor bijsturing. Het gaat daarbij zowel om aandachtspunten in positieve zin als om risico's.

Overijssel is nooit af en de Omgevingsvisie ook niet

De Omgevingsvisie is vastgesteld. Het is een levend document waarover we voortdurend met partners en inwoners in gesprek zijn. Deze visie is de provinciale visie voor de fysieke leefomgeving en geeft aan waar we in Overijssel ruimte voor willen maken en houden. De visie gaat over hoe we de leefomgeving in onze provincie willen inrichten en ontwikkelen.

Woonafspraken gemaakt

De laatste knelpunten uit de regionale aanpak rond kwalitatieve en kwantitatieve woonafspraken zijn begin 2017 opgelost. Voor de woningbouwlocaties Reeve in Kampen en Bornse Maten in Borne zijn op regionaal niveau afspraken gemaakt.

Spoorzone in de aanbesteding

De aanbesteding waar de voorbereidende werkzaamheden (verlagen bovenleiding) voor de busbrug Spoorzone Zwolle in zitten is mislukt. Hiermee komen de planning en de begroting van de gemeente Zwolle onder druk. Door de betrokken partijen (provincie, gemeente Zwolle, ProRail en ministerie IenM) zijn de consequenties gezamenlijk geïnventariseerd. Wij informeren u rond het zomerreces apart over de uitkomsten van die inventarisatie.

Eigentijdse bestuursstijl in de praktijk bij de Natuurvisie

Met diverse vertegenwoordigers uit de samenleving onderzochten wij welke kansen -in aanvulling op het bestaande beleid- we kunnen benutten om natuur, economie en samenleving meer te verbinden. In een uitgebreid proces werkten we aan concrete bouwstenen voor ons nieuwe natuurbeleid. Op 12 mei 2017 legden we de voorlopige resultaten terug bij de deelnemers van de eerdere Groene Tafels. Hier bleek een breed draagvlak voor de voorgestelde acties en die vertalen wij in een Koersdocument dat wij na de zomer als belangrijke bouwsteen voor de nieuwe Natuurvisie aan u voorleggen.

Vergunningverlening Wet natuurbescherming loopt achter op de raming (rood)

Door het achterblijven van het aantal ingediende aanvragen blijft de legesopbrengst achter bij de raming. Dit geeft geen aanleiding tot bijsturing omdat er ook minder werk is verzet.

Stadsbeweging wordt zichtbaar

Samen met lokale partijen werken we in de stadsbeweging aan vitaliteit, identiteit en leefbaarheid van de (binnen)steden. Met grote en kleine impulsen bieden we maatwerkondersteuning. We participeren door initiatieven te ondersteunen variërend van een stadstrand in Deventer tot De Vijfhoek in Oldenzaal via de Herstructureringsmaatschappij Overijssel (HMO) en private investeerders. We inspireren in stadswerkplaatsen en stadscafé's. We leren door onderzoek te doen naar verplaatsingsstromen en type ondernemers. De eerste resultaten van deze gezamenlijke inzet beginnen zichtbaar te worden zoals de afnemende leegstand in Deventer.

Herijking openbaar vervoer ligt op schema

Het beoogde begrotingsevenwicht in 2018 is in zicht. De Herijking OV zal langzamerhand overgaan in de transitie die de komende jaren nog door zal gaan. De transitie zal niet alleen in West-Overijssel doorgaan maar ook in Twente. De huidige subsidieregeling Nieuwe Mobiliteit, die gefinancierd wordt uit herijkingsbudget, verbreden we naar heel Overijssel. In 2020 moeten we een nieuw contract met een vervoerder afsluiten. Met Gelderland en Flevoland verkennen we of dit in gezamenlijkheid kan. Het doel hiervan is een goed product voor de reiziger en een efficiënte beheerssituatie. Het streven is om begin 2018 een gezamenlijke nota van uitgangspunten door de verschillende Provinciale Staten te laten vaststellen.

Beheer en onderhoud op orde (rood)

Wij constateren een toename van de beheerlasten ten opzichte van de raming zoals opgenomen in de begroting. Op dit moment geeft dit geen aanleiding tot bijsturing. In de 2e monitor komen wij hierop terug.

Programma Nieuwe Energie in uitvoering

U heeft het programma Nieuwe Energie Overijssel 2017 – 2023 ,dat in alliantie met maatschappelijke partners is ontwikkeld, vastgesteld. De uitvoering is gestart met ondermeer steun aan nieuwe lokale initiatieven en ontwikkeling van projecten voor waterenergie, warmte en innovatie op gebied van opslag en biogas.

Reprogrammeren in balans

Wij hebben recentelijk bestuurlijke afspraken gemaakt met 24 van onze 25 gemeenten over het in balans brengen van vraag en aanbod van bedrijventerreinen voor de komende tien jaar. Met de gemeente Almelo zijn we nog in overleg om alsnog aan te haken. Het doel van de afspraken is om de vraag en het aanbod van bedrijventerreinen op uiterlijk 1 juli 2020 in balans te hebben. Daarom hebben de gemeenten met een groter aanbod aan terreinen dan de verwachte vraag binnen de komende tien jaar, afgesproken uiterlijk 1 januari 2018 met een plan van aanpak te komen hoe zij de balans willen realiseren.

Iedereen in Overijssel doet mee

Wij hebben de uitvoering van het investeringsvoorstel "Iedereen in Overijssel doet mee" (PS/2016/196; Human Capital) voortvarend opgestart. Voor dit jaar lopen wij een reëel risico op onderuitputting, daar waar wij afhankelijk zijn van aanvragen van derden (zie toelichting op prestatie 5.2.3). Daarnaast overwegen wij, als gevolg van de groeiversnelling van de economie respectievelijk de veranderende situatie op de arbeidsmarkt, de uitvoering van het programma aan te passen. Onze gedachte is om de inzet op de kwalitatieve mismatch op de arbeidsmarkt te versterken. Wij organiseren hiervoor samen met de stakeholders op 5 oktober 2017 een werkconferentie.

Wij dragen bij aan impuls XL Business Park Twente

De ontwikkeling van XL Business Park Twente in Almelo heeft een stevige impuls gekregen. Groep Heylen verwerft 28,5 hectare voor de realisatie van de duurzame T-Port Logistic Campus. De daarmee gemoeide werkgelegenheid omvat zo'n duizend mensen. Voor deze ontwikkelovereenkomst was het essentieel dat in 2016 de financiële impasse binnen de gemeenschappelijke regeling werd opgelost; Provinciale Staten hebben daarvoor een eenmalige impuls van € 6,2 miljoen beschikbaar gesteld. Knelpunten konden worden weggewerkt, zoals de uitkoop van de laatste grondeigenaren.

Luchthavenbesluit en Twente Airport is geopend

In maart 2017 heeft u het Luchthavenbesluit Twente Airport vastgesteld en is de luchthaven op 30 maart feestelijk geopend. Twente Airport is meer dan vliegen alleen. Het is een unieke vestigingsplek voor luchtvaartgeoriënteerde bedrijvigheid. Zoals AELS die op Twente Airport grote vliegtuigen ontmantelt. In de combinatie vliegen, vestigen en testen van zowel bemande als onbemane toestellen (Drones) is Twente Airport een belangrijk onderdeel van Technology Base, de proeftuin voor pionierende bedrijven. Als ook de gemeente de bestemmingsplannen in de tweede helft 2017 vaststelt, zijn alle planologische randvoorwaarden vervuld en kan na jaren van plannen voorbereiden, onderzoek, inspraakprocedures en adviesrondes de verdere ontwikkeling van de Technology Base voortvarend ter hand worden genomen.

Orkest op koers

Het orkest zet samen met het Gelders Orkest stappen richting een nieuwe symfonische voorziening voor Oost-Nederland met ingang van 2019. De gezamenlijke overheden in Oost-Nederland vinden het hierbij van belang dat de symfonische voorziening de samenhang van en verbinding met instellingen in de klassieke, symfonische en hedendaagse muziek en opera versterkt. Het gaat hierbij om de concerten, maar ook om talentontwikkeling, educatie en participatie. Experiment, vernieuwing en het vinden van nieuwe partners is hierbij vanzelfsprekend. In de eerste fase van het proces voert het orkest een stakeholdersanalyse uit om hiermee goed in kaart te brengen aan welk type symfonische muziekactiviteiten behoefte is in Oost-Nederland. In de zomer van 2017 wordt deze eerste fase afgerond.

Gewoon Doen!; samenbrengen van mensen, kennis en ervaring

De afgelopen maanden hebben we het gesprekken gevoerd over nieuwe en al lopende experimenten. Naast experimenteren laten we een beweging in Overijssel ontstaan. We ontwikkelen niet alleen kennis en instrumenten of methodes. Het samenbrengen van interessante ervaringen en mensen doen we door een leertraject. Hierbij staat niet alleen leren, maar vooral ook (leren) DOEN centraal.

Mijlpaal ontwikkelopgave natura 2000

De zorgvuldige aanpak en intensieve samenwerking tussen Provincie Overijssel, de gemeenten Zwolle en Zwartewaterland, Landschap Overijssel, LTO Noord, Rijkswaterstaat, Staatsbosbeheer en Waterschap Drents Overijsselse Delta heeft geleid tot het inrichtingsplan en voorontwerp-PIP Natura 2000 Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht en het vertrouwen in elkaar heeft bijgedragen aan deze belangrijke mijlpaal. De herstelmaatregelen in dit Natura 2000-gebied bestaan vooral uit aangepast beheer van de Kievitsbloemhooilanden, het vinden van geschikte locaties voor Hardhoutoibos en het herstellen van een nevengeul van het Zwarte Water. Samen met de grondeigenaren zijn de mogelijkheden onderzocht om de landbouwstructuur te versterken en hen een goed toekomstperspectief te bieden. Na de zomer volgen meer Natura 2000 gebieden.

Gezond bewegen

Samen met gemeenten en (sport)organisaties zijn we in gesprek over onze koers voor Gezond Bewegen. We hebben een verkenning gedaan naar de vraagstukken die er spelen op het gebied van breedtesport, talentontwikkeling en topsport. Om optimaal gebruik te maken van de energie en de drive die er nu bij organisaties en gemeenten is, organiseren we een zorgvuldig proces, We investeren gedurende dit proces al incidenteel in projecten en proeftuinen op het gebied van gezond bewegen, zodat we daarvan kunnen leren en werken een doelgerichte aanpak samen met verder uit.

Begrotingswijzigingen

Conform het begrotingswijzigingenbeleid zoals opgenomen in de financiële verordening leggen wij u via de Monitor Overijssel begrotingswijzigingen voor. Het gaat daarbij om beleids- en budgettair neutrale wijzigingen. De volgende begrotingswijzigingen onderscheiden we:

- PS-wijzigingen: Voorstellen tot wijziging van de begroting die wij bij deze Monitor aan u voorleggen.
- GS-wijzigingen: Voorstellen die wij, conform het begrotingswijzigingenbeleid, zelf doorvoeren via deze Monitor. Deze voorstellen autoriseert u via vaststelling van de Monitor.
- Al doorgevoerde GS-wijzigingen: Wijzigingen die wij in de loop van 2017 doorgevoerd hebben op basis van het begrotingswijzigingenbeleid. Ook deze wijzigingen autoriseert u via vaststelling van deze Monitor.

De budgetten voor de prestaties die zijn opgenomen in de Begroting 2017 worden via de begrotingswijzigingsvoorstellen in deze Monitor bijgeraamd met € 19,5 miljoen. Daar staat een aframing van deze budgetten tegenover van in totaal € 20,4 miljoen. Het saldo van € 0,9 miljoen wordt gemuteerd op de betreffende reserves. Genoemde bedragen zijn een optelsom van de voorgestelde PS- en GS-wijzigingen in deze Monitor Overijssel. In onderstaande tabel worden de bij- en aframingen samengevat.

Bedragen * € 1.000

Mutaties	PS-wijzigingen		GS-wijzigingen		Saldo
	Bijramingen	Aframingen	Bijramingen	Aframingen	
Regulier	1.028	1.028	1.523	1.523	0
KVO	261	79	10.595	13.481	2.704
EHS	0	0	50	0	-/- 50
Overige reserves en doeluitkeringen	5.468	4.156	524	124	-/- 1.712
Totaal	6.757	5.263	12.692	15.128	942

Naast voorstellen voor begrotingswijzigingen op budgetten voor prestaties uit de Begroting 2017 zijn in de Monitor ook voorstellen opgenomen voor wijzigingen van balansposten. Het gaat daarbij om mutaties van investeringsbudgetten, mutaties in de besteding van voorzieningen en mutaties tussen reserves. In onderstaande tabel worden die mutaties samengevat.

Bedragen * € 1.000

Balansposten	Bijraming 2017	Aframing 2017	Saldo
Investeringsbudgetten	4.720	12.500	7.780
Mutatie tussen reserves	23.378	23.378	0
Voorzieningen	658		-/- 658
Van AFR naar bestemmingsreserve Dekking kapitaallasten activa	236.532	236.532	0
Totaal mutaties	265.513	273.410	7.122

In bijlage III worden de begrotingswijzigingsvoorstellen nader gespecificeerd en toegelicht.

Overige Items

Kengetallen en indicatoren

Kengetallen en indicatoren werden tot nu toe via de Jaarrekening, de Begroting en de eerste Monitor geactualiseerd. In afstemming met de auditcommissie hebben wij ervoor gekozen de actualisering te beperken tot de Begroting en de Jaarrekening. Daarmee voorkomen wij dat in elk van de P&C documenten steeds slechts een deel van de indicatoren en kengetallen wordt geactualiseerd.

De enige uitzondering hierop zijn de nieuwe indicatoren voor beleidsdoel 2.1 (*Realisering van energie-infrastructuur en van projecten voor energiebesparing, opwekking van hernieuwbare energie gericht op 20% hernieuwbare energie in 2023*). Conform uw besluit bij het investeringsvoorstel programma Nieuwe Energie 2017 – 2023 (PS/2016/1064) hebben wij de indicatoren voor dit beleidsdoel uit de begroting 2017 vervangen door de indicatoren zoals genoemd in het investeringsvoorstel.

Normenkader rechtmatigheid 2017

Bijlage IV bij dit Statenvoorstel bevat het geactualiseerde normenkader rechtmatigheid 2017. Wij stellen u voor dit normenkader vast te stellen. De accountant toetst bij de controle van de jaarstukken naast getrouwheid ook op rechtmatigheid. Hiervoor maakt de accountant gebruik van het normenkader rechtmatigheid. Het normenkader bevat de goedkeurings- en rapportagetoleranties, de toetsingscriteria en de inventarisatie van de voor de accountantscontrole relevante wet- en regelgeving van hogere overheden en van de provincie zelf. Voor de accountant is alleen wet- en regelgeving van belang die bepalingen bevat over financiële beheershandelingen.

Door het normenkader vast te stellen kan de rechtmatigheidscontrole door de accountant over het boekjaar 2017 op basis van de juiste normen en binnen vastgestelde tolerantiegrenzen worden uitgevoerd. Het normenkader is afgestemd met de accountant.

Wijzigingen in context, naamgeving en indicatoren

Vanwege de vergelijkbaarheid met de vastgestelde begroting worden er gedurende het jaar zo weinig mogelijk wijzigingen in de basisstructuur van de begroting. In deze Monitor zijn in die onderwerpen toch drie wijzigingen doorgevoerd. Onderstaand worden deze wijzigingen genoemd en toegelicht. Wij stellen u voor in te stemmen met deze wijzigingen.

1. U heeft het investeringsvoorstel programma Nieuwe Energie 2017 - 2023 (PS/2016/1064) vastgesteld. Daarbij heeft u besloten de indicatoren van beleidsdoel 2.1 (*Realiseren van energie-infrastructuur en van projecten voor energiebesparing, opwekking hernieuwbare energie gericht op 20% hernieuwbare energie in 2023*) te vervangen via de Monitor 2017-I. Dit besluit is verwerkt in voorliggende monitor.
2. Het door de gemeente Kampen genomen besluit tot voorbereiding van een bestemmingsplanherziening is van belang voor prestatie 8.1.1 (*Ruimte voor de Rivier IJsseldelta, fase 1*). Om die reden is de vermelding van dit genomen besluit toegevoegd aan de context van deze prestatie.

3. De naam van prestatie 8.1.2 Ontwikkelopgave Ecologische Hoofdstructuur / Natura 2000 hebben wij gewijzigd in Ontwikkelopgave Natura 2000. Daarnaast hebben wij de naam van de uitvoeringsreserve EHS gewijzigd in uitvoeringsreserve Natuurnetwerk Nederland. De term Ecologische Hoofdstructuur is in de landelijke terminologie vervangen door Natuurnetwerk Nederland. Met de naamswijzigingen sluiten wij aan bij de landelijke terminologie.

Reserves, voorzieningen en doeluitkeringen

In het kader van de Monitor 2017-I stellen wij u voor om de reserve Dekking kapitaallasten activa en de doeluitkering Elena in te stellen. De instellingsinformatie van de reserve en de doeluitkering vindt u hieronder.

Naam	Reserve dekking kapitaallasten activa
Soort	Bestemmingsreserve.
Ingesteld op	20 juni 2017.
Doel	De reserve is ingesteld ter dekking van de kapitaallasten van materieel vaste activa.
Specifieke spelregels	<ul style="list-style-type: none"> - De omvang bedraagt maximaal de beschikbare investeringskredieten voor materieel vaste activa. - De onttrekkingen aan deze reserve bedragen de jaarlijkse kapitaallasten van materiële vaste activa, voor zover daarvoor aan deze reserve middelen zijn toegevoegd. - Er wordt geen rente berekend over het saldo van deze reserve.
Verwachte einddatum	Onbepaald.
Vrije ruimte	€ 0
Onderdeel weerstandsvermogen	€ 0
Toelichting	<p>Bij het opstellen van de Begroting 2017 is geanticipeerd op de gewijzigde regelgeving betreffende de activering van investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut. Waar deze investeringen voorheen rechtstreeks ten laste werden gebracht van de exploitatie, dienen deze vanaf 2017 te worden geactiveerd en dientengevolge te worden afgeschreven. De voor deze investeringen benodigde middelen waren tot en met 2016 toegevoegd aan diverse reserves, waarvan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel de voornaamste was. Bij de Begroting 2017 zijn deze middelen overgeheveld naar de Algemene financieringsreserve ter dekking van het kapitaalbeslag en tevens via onttrekkingen ter dekking van de kapitaallasten vanaf het moment van afschrijven.</p> <p>In de brief betreffende het financieel toezicht in 2017 van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties adviseert zij de aan de Algemene financieringsreserve toegevoegde middelen te blokkeren in een bestemmingsreserve, omdat de onttrekkingen aan de reserve ter dekking van de kapitaallasten niet vrij besteedbaar zijn. Bij deze monitor geven wij gevolg aan deze aanbeveling en stellen u voor de Reserve dekking kapitaallasten activa in te stellen.</p>

Naam	Doeluitkering ELENA-project
Soort	Doeluitkering.
Ingesteld op	20 juni 2017.
Doel	De doeluitkering ELENA is ingesteld om de voorbereidingskosten voor het investeringsprogramma nieuwe energie te kunnen dekken. De (gedeeltelijke) uitkering vond plaats in 2016, maar de besteding zal in 2017 en verder plaatsvinden.
Specifieke spelregels	De investeringen moeten binnen drie jaar na het verkrijgen van de subsidie gerealiseerd (juridisch verplicht) zijn. Met het verkregen subsidiebedrag moet het totale investeringsvolume een zogenaamde leverage factor 20 hebben. Of anders gezegd maximale subsidie bedraagt 5% van de investeringen. De provincie coördineert de totale subsidie, contracteert en betaalt alle voorbereidingskosten namens de projectpartners.
Verwachte einddatum	Q4 2019
Vrije ruimte	€ 0
Onderdeel weerstandsvermogen	€ 0
Toelichting	De Europese Commissie heeft € 2,6 miljoen subsidie toegekend aan de provincie Overijssel in het kader van European Local ENergy Assistance, het zogenaamde ELENA-fonds. In 2016 is hiervan al €1 miljoen van uitgekeerd. Als aan de voorwaarden wordt voldaan, dan wordt het 2 ^e voorschot in 2018 uitgekeerd.

Ten slotte stellen wij u voor de reserve Herstructurering bedrijventerreinen op te heffen. De gereserveerde middelen voor de Herstructureringsmaatschappij worden via deze monitor toegevoegd aan de Algemene Financieringsreserve.

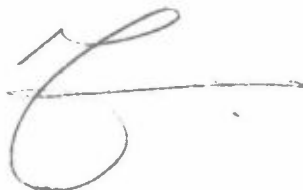
Voorstel

Gelet op het voorgaande stellen wij u voor het besluit te nemen, als in concept in bijlage I verwoord.

Gedeputeerde Staten van Overijssel,

 voorzitter,
 A.TH.B. BIJLEVELD-SCHOUTEN

secretaris,
 J.M. OSINGA

Bijlage I

Ontwerpbesluit nr. PS/2017/ 494

Provinciale Staten van Overijssel,

gelezen het voorstel van Gedeputeerde Staten d.d. 20 juni 2017 - kenmerk 2017/0226973

overwegende

besluiten:

1. De Monitor 2017-I, inclusief de 12^e wijziging van de Begroting 2017 (bijlage V) vast te stellen.
2. Alle GS-wijzigingen op de Begroting 2017, inclusief de 113^e wijziging van de Begroting 2017 (bijlage VI) te autoriseren.
3. Kennis te nemen van de gewijzigde werkwijze rondom kengetallen en indicatoren.
4. Het normenkader rechtmatigheid 2017 vast te stellen.
5. De namen van prestatie 8.1.2 en de uitvoeringsreserve EHS te wijzigen zoals voorgesteld in dit Statenvoorstel.
6. De context van prestatie 8.1.1 te wijzigen zoals voorgesteld in dit statenvoorstel.
7. De reserve Dekking Kapitaallasten Activa en de doeluitkering Elena in te stellen.
8. De reserve Herstructurering bedrijventerreinen op te heffen.

Zwolle,

Provinciale Staten voornoemd,

voorzitter,

griffier,

Bijlage II Toelichting oranje en rode kleurscores

1.2.1 Stimuleren en faciliteren ontwikkelen met kwaliteit in het landelijk gebied		
Inhoudelijke kleurscore	Groen	Geen afwijking.
Financiële kleurscore	Oranje	Van de subsidieregelingen voor participatie en gebiedsgerichte ruimtelijke kwaliteit (Ubs 2.6.2a resp. Ubs 2.6.2b) is nog beperkt gebruik gemaakt. Wij zijn in gesprek met onze partners over wat de beste manier is om een impuls te geven. Bij monitor Overijssel 2017-II hebben we meer zicht op of en in welke mate dit budget wordt uitgeput.
Integrale kleurscore	Groen	

1.3.1 Stimuleren en faciliteren van de concurrentiekracht in de stedelijke netwerken		
Inhoudelijke kleurscore	Oranje	De aanbesteding waar de voorbereidende werkzaamheden (verlagen bovenleiding) voor de busbrug Spoorzone Zwolle in zitten is mislukt. Hiermee komen de planning en de begroting van de gemeente Zwolle onder druk. Door de betrokken partijen (provincie, gemeente Zwolle, ProRail en ministerie IenM) zijn de consequenties gezamenlijk geïnventariseerd. Wij informeren u rond het zomerreces over de uitkomsten van die inventarisatie, zoals toegezegd door portefeuillehouder op 24 mei 2017.
Financiële kleurscore	Groen	Geen afwijking.
Integrale kleurscore	Oranje	

1.4.3 IJssel-Vechtdelta		
Inhoudelijke kleurscore	Groen	Geen afwijking.
Financiële kleurscore	Oranje	Het is praktisch niet mogelijk om een solide schatting te maken van het financiële verloop. Met gemeenten en waterschap wordt een aantal grote projecten verkend en concept subsidieaanvragen besproken met betrekking tot de regeling Waterveiligheid en klimaatbestendigheid IJssel-Vechtdelta (Ubs 5.23). Dit leidt naar verwachting op korte termijn tot officiële subsidieaanvragen en -beschikkingen waardoor het budget nog dit jaar wordt uitgeput. Mochten er enkele subsidieaanvragen niet meer kunnen worden beschikt in 2017, dan zal dit in 2018 plaatsvinden.
Integrale kleurscore	Groen	

2.3.2 Sanering en beheersing spoedeisende en overige bodemlocaties		
Inhoudelijke kleurscore	Groen	Geen afwijking.
Financiële kleurscore	Oranje	<p>De sanering en beheersing van spoedeisende en overige bodemlocaties (prestatie 2.3.2) is een voortzetting van de werkzaamheden van voorgaande jaren. In de Begroting 2017 is voor spoedeisende en overige locaties een budget van € 146.000 beschikbaar vanuit de reserve Bodemsanering en de reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel.</p> <p>Voor de uitvoering van de bodemsaneringsprojecten voorzien wij dat het nodig is het budget voor 2017 te verhogen met € 1,397 miljoen. Dit is voor 2017 een aanpassing van het bestedingsritme binnen de beschikbare middelen in de reserve Uitvoering KvO en de reserve bodemsanering:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Op basis van de spelregels van Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om een bedrag van € 255.000 vanuit de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel, over te hevelen naar prestatie 2.3.2. • Daarnaast stellen wij u voor om de lasten op prestatie 2.3.2 te verhogen met € 1.142.000 voor 2017 onder gelijktijdige verhoging van de onttrekking reserve Bodemsanering.
Integrale kleurscore	Groen	

2.3.3 Sanering met asbest verontreinigde bodemlocaties		
Inhoudelijke kleurscore	Oranje	De vertraging voor het project Gijmink B, zoals gemeld bij het jaarverslag 2016, werkt door in de uitvoering 2017. Verwachte afronding van dit project is medio 2018.
Financiële kleurscore	Oranje	<p>De sanering van met asbest verontreinigde bodemlocaties betreft een voortzetting van de werkzaamheden van de voorgaande jaren.</p> <p>Voor de uitvoering van deze bodemsaneringsprojecten voorzien wij dat het nodig is het budget voor 2017 te verhogen met € 3,3 miljoen.</p> <p>Op basis van de spelregels van Kwaliteit van Overijssel hebben Gedeputeerde Staten besloten om een bedrag van € 3,3 miljoen vanuit de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel, over te hevelen naar prestatie 2.3.3.</p>
Integrale kleurscore	Oranje	

2.4.2 Stimuleren van het verwijderen van asbestdaken		
Inhoudelijke kleurscore	Oranje	<p>Het merendeel van de acties wordt volgens plan uitgevoerd. Op één onderdeel wijkt de uitvoering daarvan af:</p> <p>De inzet om in 2017 bij 15 gemeenten asbestinformatiepunten operationeel te hebben is bijgesteld. De ervaring in de afgelopen maanden leert dat informatiepunten vooral effectief zijn, wanneer een bezoeker ook doorverwezen kan worden naar een oplossing. Op dit moment wordt gewerkt aan die oplossingen, te weten regionale coalities van bedrijven die gezamenlijk de asbestdakvervanging kunnen verzorgen (one-stop-shop-oplossingen). Wanneer deze operationeel zijn, wordt (met hen) invulling gegeven aan de meest effectieve vorm van communicatie.</p>
Financiële kleurscore	Groen	Geen afwijking.
Integrale kleurscore	Oranje	

2.4.3 Het uitvoeren van het meerjarenprogramma Externe Veiligheid (MEVO III)		
Inhoudelijke kleurscore	Groen	
Financiële kleurscore	Oranje	<p>Voor de uitvoering van het programma Impuls Omgevingsveiligheid ontvangen wij in 2017 maximaal een subsidie van € 31.300.</p> <p>Conform het begrotingswijzigingenbeleid hebben wij besloten de baten en lasten van prestatie 2.4.3 te verhogen met € 31.300.</p> <p>Voor 2017 ontvangen wij incidenteel € 360.000 voor externe veiligheid via een decentralisatie uitkering bij het provinciefonds. Op basis van het te verwachte aantal af te nemen producten en diensten zal het budget niet volledig worden besteed.</p>
Integrale kleurscore	Groen	

3.1.1 Uitvoering vergunningverlening, toezicht en handhaving natuur en landschap		
Inhoudelijke kleurscore	Oranje	<p>Binnen deze prestatie worden er kosten gemaakt voor het beoordelen van aanvragen voor vergunningen waarvoor leges geheven kunnen worden. Het aantal in 2017 ingediende agrarische aanvragen gebiedsbescherming (55) loopt achter op het geraamde aantal (450). Er zijn circa 65 agrarische vergunningaanvragen afgehandeld (inclusief aanvragen die in 2016 zijn binnengekomen). Door landelijke wetgeving is er onzekerheid in de sector, waardoor ondernemers minder snel uitbreiden. Als gevolg hiervan is voor dit onderdeel vergunningverlening minder capaciteit ingehuurd.</p> <p>Het aantal ingediende aanvragen soortenbescherming (17) ligt in lijn met het geraamde aantal complexe ontheffingsaanvragen en ontheffingen voor ruimtelijke projecten. Voor deze aanvragen blijkt intensief vooroverleg vaak nodig om te komen tot goed onderbouwde aanvragen. De ervaring in de eerste maanden is dat dit meer tijd kost dan geschat is op basis van de informatie die bij de overdracht van deze taken van het ministerie is ontvangen.</p> <p>Daarnaast worden binnen deze prestatie kosten gemaakt voor de afhandeling van verklaringen van geen bedenkingen (VVGB's) en de afhandeling van bezwaar en beroep. Deze kosten liggen in lijn met de begroting</p>

Financiële kleurscore	Rood	<p><i>Vastgestelde belastingverordening verwerken in Begroting 2017</i> In december 2016 hebben de Staten de verordening elektronische kennisgeving vastgesteld. Op basis van dit besluit is de provinciale belastingverordening aangepast. Omdat de provincie is overgegaan naar elektronische kennisgeving, worden er vanaf 1 januari 2017 geen advertentiekosten meer gemaakt ten behoeve van het verlenen van vergunningen Natuurbeschermingswetten. Het legesbedrag is op basis van deze wijziging verlaagd. De begroting 2017 is echter nog vastgesteld inclusief een bedrag voor advertentiekosten.</p> <p>Wij stellen u voor om structureel en budgettair neutraal de advertentiekosten (lasten) en de legesopbrengsten (baten) behorende bij de legesverordening Natuurbeschermingswetvergunning vanaf 2017 te verlagen met € 296.000.</p> <p><i>Leges Wet Natuurbescherming onderdeel gebiedsbescherming</i> Als gevolg van het achterblijven van het aantal ingediende aanvragen zal de legesopbrengst achterblijven bij de raming. De hierbij behorende inhuurkosten zullen ook lager uitvallen. De overige kosten voor afhandeling VVGB's en juridische activiteiten liggen in lijn van de begroting.</p> <p><i>Leges Wet Natuurbescherming onderdeel soortenbescherming</i> De legestarieven voor soortenbescherming lijken op dit moment te laag te zijn vastgesteld. Dit is een nieuwe activiteit voor de provincie sinds 1 januari 2017. De kostendekkendheid wordt gedurende het jaar opnieuw beoordeeld.</p> <p><i>Faunabeheereenheid</i> Zoals toegelicht onder prestatie 3.2.3 stellen wij u voor het budget voor prestatie 3.1.1 te verhogen met € 182.000 voor de aanvullende subsidie aan de Fauna Beheereenheid (FBE). Dit bedrag komt ten laste het frctiekostenbudget voor het landelijk gebied dat binnen de reserve Uitvoering Kwaliteit van Overijssel gekoppeld is aan prestatie 3.2.3.</p>
------------------------------	------	--

Integrale kleurscore	Rood	

3.2.1 Opstellen en actualisatie beheerplannen Natura2000		
Inhoudelijke kleurscore	Oranje	<p>Beide acties voor dit jaar zullen wij niet geheel afronden:</p> <ul style="list-style-type: none"> Actie 1) Vaststellen beheerplannen: Wij zullen dit jaar het beheerplan Wieden en Weerribben vaststellen. Op verzoek van de gemeente Dinkelland stemmen wij de procedure van het beheerplan voor de Bergvennen & Brecklenkampse Veld met het gebiedsproces dat na deze zomer zal starten. Dit betekent dat wij het beheerplan waarschijnlijk in 2018 zullen vaststellen. Voor het beheerplan Wierdense Veld stemmen wij het werkproces af met de bestuurlijke trekker van de gebiedsuitwerking die voor dit gebied gemaakt wordt. LTO maakt hiervoor op dit moment een plan van aanpak. Afhankelijk hiervan zal blijken of we het beheerplan in 2017 of in 2018 kunnen vaststellen. Wij publiceren dit jaar de laatste vier beheerplannen en Nota's van Antwoord voor de ontwerpen die in 2015 ter inzage hebben gelegen. Dit betreft Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht, Vecht en Beneden Reggegebied, Buurserzand en Haaksbergerveen, Springendal en Dal van de Mosbeek. Actie 2) Aanpassen beheerplannen: Bij twee van de vier aan te passen beheerplannen zijn de beroepsprocedures nog niet afgerond (Engbertsdijksvenen en Achter de Voort, Agelerbroek en Voltherbroek). Pas als de beheerplannen definitief zijn kunnen wij het proces starten voor aanpassing van de plannen.
Financiële kleurscore	Groen	Geen afwijking.
Integrale kleurscore	Oranje	

3.2.4 Milieu-innovatie in de landbouw		
Inhoudelijke kleurscore	Oranje	<p>De prestatie is gericht op de ontwikkeling en inzet van aanvullende stikstofemissie beperkende maatregelen en op de innovatieprojecten. In de PAS-voortgangsrapportage van oktober 2016 meldt het Rijk dat de inzet van aanvullende maatregelen nu niet aan de orde is. Wij kunnen nu nog niet uitsluiten of dit de komende periode wel aan de orde zal zijn.</p> <p>In het spoor van de innovatieprojecten zetten wij in 2017 in op de uitwerking van een strategie voor de bevordering van natuurinclusieve landbouw in en nabij Natura2000-gebieden, enerzijds ter vermindering van stikstofdepositie op natuur en anderzijds gericht op de biodiversiteit- en wateropgaven en op de ontwikkeling van toekomstigbestendige verdienmodellen voor de landbouw in deze gebieden.</p>
Financiële kleurscore	Oranje	Door de beschreven inhoudelijke voortgang wijkt de besteding af van de programmering.
Integrale kleurscore	Oranje	

3.3.3 Programma Twickel		
Inhoudelijke kleurscore	Oranje	Door de onzekere financiële situatie van de melkveehouders loopt het project Landbouw vertraging op. Wij hebben de deelnemers uitstel verleend voor de afrekening tot eind 2018.
Financiële kleurscore	Groen	Zoals inhoudelijk toegelicht is het project Landbouw vertraagd, in de monitor Overijssel 2017-II zullen wij rapporteren welk deel in 2017 gerealiseerd is en welk deel doorschuift naar 2018.
Integrale kleurscore	Oranje	

3.5.6 Monitoren en evaluatie		
Inhoudelijke kleurscore	Groen	Geen afwijking.
Financiële kleurscore	Oranje	Als onderdeel van de monitoring van de Programmatische Aanpak Stikstof moeten de korte termijn effecten van de maatregelen in beeld gebracht worden. Dit zijn de zogenaamde procesindicatoren. Wij hebben de procesindicatoren dit voorjaar samen met de betrokken partijen in beeld gebracht. Dit heeft meer tijd in beslag genomen dan verwacht. Dit najaar willen wij de metingen, analyses en rapportages uit besteden. Zodat wij in 2018 met de metingen kunnen beginnen in plaats van in 2017. Het beschikbare budget wordt daarom dit jaar niet volledig besteed.
Integrale kleurscore	Groen	

4.1.1 Ontwikkelen netwerkvisie op totale mobiliteits- en logistieke opgave		
Inhoudelijke kleurscore	Oranje	Inhoudelijk geen afwijking, procedureel is de planning om in oktober / november het eindproduct klaar te hebben. Dit betekent dat het besluitvormingsproces dit jaar kan starten, maar dat vaststelling door PS waarschijnlijk in het voorjaar van 2018 plaats vindt.
Financiële kleurscore	Groen	Geen afwijking.
Integrale kleurscore	Oranje	

4.2.1 Herijking openbaar vervoer		
Inhoudelijke kleurscore	Groen	Geen afwijking.
Financiële kleurscore	Oranje	Voor de herijkingsopgave is € 6,5 miljoen opgenomen in de begroting 2017. Daarvan is thans € 0,8 miljoen besteed. Dit voedt de verwachting dat de kosten voor 2017 substantieel lager zullen uitvallen dan begroot. Daarom zal bij Monitor Overijssel 2017-II, als een nauwkeuriger inschatting van het kostenverloop gemaakt kan worden, beoordeeld worden in welke mate de begroting kan worden bijgesteld. Overigens is het meevallende kostenverloop ook al in de voorgaande p&c documenten opgemerkt. In de Perspectiefnota 2018 is daarom aangegeven dat begin 2018 de financiële balans wordt opgemaakt. Daarbij wordt dan ook de verbreding van de herijkingsopgave betrokken die zich, vóór de overdracht van de WGR-plus taken van Regio Twente aan de provincie, tot Noord-West Overijssel beperkte.
Integrale kleurscore	Groen	

4.2.3 Concessie- en contractmanagement van trein, bus en Regiotaxi		
Inhoudelijke kleurscore	Groen	Geen afwijking.
Financiële kleurscore	Groen	<p><i>Begrotingsmutaties m.b.t. de Decentralisatie-uitkering verkeer en vervoer (DUVV):</i> De DUVV is een ontschotte decentralisatie-uitkering waarmee verschillende prestaties in kerntaak 4 worden bekostigd. In deze monitor worden de mutaties op de prestaties 4.2.3, 4.3.1 en 4.8.1 daarom gezamenlijk toegelicht onder prestatie 4.2.3.</p> <p>De begroting van prestatie 4.2.3 wordt geactualiseerd op grond van contractuele verplichtingen tussen de provincie en de concessiehouders. Als gevolg hiervan moeten de lasten met € 0,441 miljoen worden opgehoogd, evenals de baten met € 1,226 miljoen (reizigersopbrengsten). Per saldo is er sprake van een positief effect van € 0,785 miljoen. Dit bedrag ter dekking van de mutaties op 4.3.1 en 4.8.1 ingezet, zoals in de volgende alinea's wordt toegelicht.</p> <p>De begroting van prestatie 4.3.1 wordt geactualiseerd voor het onderdeel fietsstimulering uit het Rijksprogramma Beter Benutten. De lasten op de begroting worden met € 0,08 miljoen verhoogd. Dit betreft verplichte provinciale cofinanciering die samen met rijksmiddelen wordt ingezet.</p> <p>De begroting van prestatie 4.8.1 wordt geactualiseerd voor de onderdelen Intelligente Transport Systemen en Mobiliteitsmanagement uit het Rijksprogramma Beter Benutten II. De lasten op de begroting worden met € 0,705 miljoen verhoogd. Dit betreft verplichte provinciale cofinanciering die samen met rijksmiddelen wordt ingezet op projecten.</p> <p><i>Begrotingsmutaties uitvoeringsreserve Kwaliteit van Overijssel:</i> Op de concessie Zwolle-Enschede vallen de exploitatiekosten incidenteel lager uit waardoor de begroting 2017 met € 0,273 miljoen wordt verlaagd. Dit geschiedt door de onttrekking aan de uitvoeringsreserve Kwaliteit van Overijssel te verlagen.</p> <p><i>Begrotingsmutatie op de autonome middelen:</i> Voor de exploitatie van treindienst Enschede-Gronau worden kosten gemaakt en reizigersopbrengsten ontvangen. In de begroting zijn deze twee componenten nog niet gesplitst. Splitsing leidt ertoe dat zowel de lasten als de baten met € 0,124 miljoen verhoogd. Dit betreft een budgettair neutrale wijziging.</p> <p><i>Samengevat:</i> Wij stellen u voor de lasten van prestaties: 4.2.3 met € 0,441 miljoen, 4.3.1 met € 0,080 miljoen en 4.8.1 met € 0,705 miljoen te verhogen. Gekoppeld hieraan stellen wij u voor om de baten van prestatie 4.2.3 met € 1,226 miljoen te verhogen. Per saldo is dit een budgettair neutrale wijziging inde begroting 2017 die allen een relatie hebben met de DUVV.</p> <p>Verder hebben wij op basis van de spelregels van Kwaliteit van Overijssel besloten om het budget 2017 voor prestatie 4.2.3 te verlagen met € 0,274 miljoen, onder gelijktijdige verlaging van de onttrekking aan de reserve Uitvoering KVO.</p>

		Daarnaast hebben wij conform het begrotingswijzigingenbeleid besloten de baten en lasten van prestatie 4.2.3. te verhogen met € 0,124 voor de treindienst Enschede-Gronau.
Integrale kleurscore	Groen	

4.2.6 Spoor Zwolle - Enschede

Inhoudelijke kleurscore	Oranje	Actie 1) ProRail lukt het niet om het 2e perronspoor Zwolle - Enschede in 2017 gereed te krijgen (aanbesteding mislukt). De gesprekken tussen partijen over de consequenties hiervan en het vervolg lopen hierover nog. Naar verwachting betekent dit dat het 2e perronspoor ongeveer een jaar later gereed komt en in gebruik kan worden genomen. Wij informeren U rond het zomerreces over de uitkomsten van die inventarisatie, zoals toegezegd door portefeuillehouder op 24 mei 2017. Actie 3) Met NS en IenM vinden nog gesprekken plaats om tot een afstemming van het vervoer op het samenloopbaanvak Wierden - Enschede te komen. Acties 4 en 5) Vanwege het later gereed komen van
Financiële kleurscore	Groen	Het project Zwolle - Enschede verloopt financieel binnen budget. Vanwege kasritme wijzigingen moet het projectbudget herverdeeld worden over de jaarschijven. Als gevolg hiervan worden de begrote lasten op boekjaar 2017 met € 4,397 miljoen verlaagd en de lasten op boekjaar 2018 met € 1,600 miljoen verhoogd. De overige € 2,797 miljoen blijft beschikbaar in de Reserve Uitvoering Kwaliteit van Overijssel om te onttrekken zodra dit nodig is. Gedeputeerde Staten hebben besloten om de lasten van prestatie 4.2.6, alsook de onttrekking aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel, met € 4,397 miljoen te verlagen in de begroting 2017. Verder heeft Gedeputeerde Staten besloten om de lasten van prestatie 4.2.6, alsook de onttrekking aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel, te verhogen met € 1,600 miljoen in de begroting 2018.
Integrale kleurscore	Oranje	

4.4.2 Goederenvervoer over Water

Inhoudelijke kleurscore	Groen	Geen afwijking.
Financiële kleurscore	Oranje	Het is lastig om een goede prognose van de uitputting van de verschillende activiteiten binnen het uitvoeringsprogramma te geven. Er lopen voortdurend gesprekken met gemeenten en bedrijven over aanpassingen aan haven- en vaarweginfrastructuur waarvoor wij subsidieregelingen beschikbaar hebben (Ubs 2.3). Aanvragers (vooral gemeenten) hebben moeite om de financiering rond te krijgen. In het onderzoek van de Rekenkamer Oost-Nederland ('De vaart erin houden', PS/2017/166) wordt onderkend dat partijen tijd nodig hebben voor de uitwerking en financiering van plannen en wordt de aanbeveling gedaan om de looptijd van de subsidieregelingen te verlengen. Wij hebben deze aanbeveling overgenomen. Bij monitor Overijssel 2017-II wordt bekeken of op grond van het financiële verloop, bijsstelling van de begroting 2017 gewenst is.
Integrale kleurscore	Groen	

4.6.4 N35		
Inhoudelijke kleurscore	Oranje	Actie 2) Wijthmen-Raalte-Nijverdal: Vertraging in project door procedures (wijziging bestemmingsplannen), die in de Bestuurlijke Overeenkomst niet waren voorzien. Dit projectonderdeel vertraagt hierdoor van 2018 naar 2022. Deze vertraging heeft geen effect op de doorstroming van de hoofdroute.
Financiële kleurscore	Groen	De vertraging heeft geen budgettaire consequenties voor de provincie. De financiële bijdrage voor de uitvoering van dit projectonderdeel is in 2016 aan het Rijk beschikbaar gesteld.
Integrale kleurscore	Oranje	

4.6.8 N348 2e fase (Raalte - Ommen)		
Inhoudelijke kleurscore	Groen	Geen afwijking.
Financiële kleurscore	Oranje	De werkzaamheden starten eind 2017 en het grootste deel van de bestedingen wordt in 2018 verwacht. In lijn hiermee is het nodig het kasritme hierop aan te passen en € 5 miljoen door te schuiven naar 2018. Wij stellen u voor het geraamde investeringskrediet voor 2017 met € 5 miljoen te verlagen onder gelijktijdige verhoging van het investeringskrediet voor 2018. Tevens komt de geraamde toevoeging in 2018 vanuit de reserve Bestemmingsreserve Kapitaallasten Activa (BKA) aan de exploitatie van prestatie 4.6.8 voor de jaarlijkse kapitaallasten (afschrijvingen) te vervallen.
Integrale kleurscore	Groen	

4.6.9 Verkenning, planstudies en realisatie provinciale wegenprojecten		
Inhoudelijke kleurscore	Groen	Geen afwijking.
Financiële kleurscore	Oranje	Bij de jaarrekening 2016 heeft u een investeringskrediet beschikbaar gesteld voor investeringen in de provinciale infrastructuur. De omvang van dit investeringskrediet (€ 2,8 miljoen) is toegevoegd aan de reserve Dekking kapitaallasten activa. Voor de N732 en N733 is hieruit € 225.000 beschikbaar als investeringskrediet in 2017. Dit leidt de komende jaren tot kapitaallasten. Om die reden stellen wij u voor om de kapitaallasten van deze investering vanaf 2019 toe te voegen aan het budget voor deze prestatie (4.6.9). Dekking komt uit de Reserve Dekking kapitaallasten activa. Voorts stellen we voor om het investeringskrediet voor de rondweg Weerselo met € 0,9 miljoen in 2017 af te ramen en door te schuiven naar 2018. Tevens komt de geraamde toevoeging in 2018 vanuit de Reserve dekking kapitaallasten activa (DKA) aan de exploitatie van prestatie 4.6.9 in 2018 voor de jaarlijkse kapitaallasten (afschrijvingen) te vervallen.
Integrale kleurscore	Groen	

4.7.1 Uitvoeren beheer en onderhoud provinciale infrastructuur		
Inhoudelijke kleurscore	Groen	Geen afwijking.
Financiële kleurscore	Rood	<p><i>Afkoopsom brug Bergentheim.</i> Voor het toekomstig onderhoud aan brug Bergentheim hebben wij een afkoopsom ontvangen van € 0,4 miljoen van de gemeente Hardenberg. Het toekomstige onderhoud wordt opgenomen in het meerjarig uitvoeringsprogramma en de lasten van het onderhoud zullen worden gedekt uit de voorziening beheer en onderhoud provinciale infrastructuur. Wij stellen u voor de ontvangen afkoopsom te storten in de voorziening beheer en onderhoud provinciale infrastructuur. Conform het begrotingswijzigingenbeleid hebben wij besloten de lasten en baten van prestatie 4.7.1 in 2017 budgettair neutraal te verhogen met € 0,4 miljoen.</p> <p><i>Gladheidsbestijdingsmaterieel</i> Bij de Jaarrekening 2016 heeft u besloten de niet bestede middelen in 2016 voor de aanschaf van Gladheidsbestijdingsmaterieel door te schuiven naar 2017. Als gevolg van de verplichting in het vernieuwde BBV om investeringen te activeren dient dit bedrag toegevoegd te worden aan de Reserve dekking kapitaallasten activa (DKA). Vanuit de DKA worden de jaarlijkse kapitaallasten (afschrijvingen) van dit investeringskrediet toegevoegd aan de exploitatie van prestatie 4.7.1. Voor de aanschaf van Gladheidsbestijdingsmaterieel stellen wij voor het investeringskrediet voor 2017 te verhogen met € 297.000.</p> <p><i>Overheveling budget vastgoedlasten.</i> In het beheer en onderhoud budget is een bedrag van € 230.000 opgenomen voor dekking van vastgoedlasten van provinciale eigendommen. Dit budget past inhoudelijk beter bij de acties zoals geformuleerd bij prestatie 8.2.1 (Grondbeleid). Wij stellen voor het budget voor de vastgoedlasten centraal structureel onder te brengen bij prestatie 8.2.1.</p> <p><i>Beheer en onderhoud</i> Wij constateren een toename van de beheerlasten ten opzichte van de raming zoals opgenomen in de begroting. In de 2e monitor komen wij hierop terug en zullen wij aangeven wat de achtergronden zijn van deze ontwikkeling. Indien nodig zullen wij u voorstellen de hoogte van de voorziening beheer en onderhoud provinciale infrastructuur te actualiseren. De uitkomsten hiervan worden verwerkt in de nota kapitaalgoederen voor de periode 2020-2023.</p>
Integrale kleurscore	Rood	

4.7.2 Vervangingsinvesteringen provinciale infrastructuur		
Inhoudelijke kleurscore	Oranje	De voorbereidingen voor de vervangingen van de wegen, de kunstwerken en delen van de oeverbeschoeiing van Kanaal Almelo - De Haandrik zijn in volle gang maar kosten meer tijd dan voorzien. Hierdoor ontstaat enige vertraging. Naar verwachting zal het totale pakket aan vervangingen wel binnen de periode 2016 tot en met 2019 worden gerealiseerd.
Financiële kleurscore	Oranje	<p>Bij de Monitor Overijssel 2016-II heeft u besloten het kasritme aan te passen en € 2,5 miljoen door te schuiven naar 2017. Als gevolg van de verplichting in het vernieuwde BBV om investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut te activeren dient dit bedrag toegevoegd te worden aan de Reserve dekking kapitaallasten activa (DKA). Vanuit de DKA worden de jaarlijkse kapitaallasten (afschrijvingen) van dit investeringskrediet toegevoegd aan de exploitatie van prestatie 4.7.2. Abusievelijk is € 2,5 miljoen toegevoegd aan de exploitatie in plaats van aan de reserve DKA. Wij stellen voor dit te corrigeren en € 2,5 miljoen toe te voegen aan de DKA en de programmalasten van prestatie 4.7.2 te verlagen met eenzelfde bedrag (budgettair neutraal).</p> <p>De vertraging zoals vermeld bij de inhoudelijke toelichting leidt tot aanpassing van het kasritme. Dit betekent dat er een totaalbedrag van € 8 miljoen voor de vervangingsinvesteringen doorschuift naar 2018. Wij stellen voor het investeringskrediet voor de vervangingsinvesteringen met € 8 miljoen in 2017 af te ramen en door te schuiven naar 2018. Tevens komt de geraamde toevoeging in 2018 vanuit de Reserve dekking kapitaallasten activa (DKA) aan de exploitatie van prestatie 4.7.2 in 2018 voor de jaarlijkse kapitaallasten (afschrijvingen) te vervallen.</p>
Integrale kleurscore	Oranje	

5.2.3 Kwetsbare groepen op de arbeidsmarkt		
Inhoudelijke kleurscore	Groen	Geen afwijking.
Financiële kleurscore	Oranje	Wij lopen een reëel risico op onderuitputting wanneer de aanvragen van centrumgemeenten, namens de arbeidsmarktregio's, later worden ingediend dan verwacht. Voor zowel kwetsbare groepen jongeren en ouderen als erkende vluchtelingen verwachten wij de aanvragen in de zomer. Wij zullen de betrokken partners stimuleren het indienen van hun aanvragen te bespoedigen.
Integrale kleurscore	Groen	

5.3.2 Van idee naar marktintroductie		
Inhoudelijke kleurscore	Groen	Geen afwijking.
Financiële kleurscore	Oranje	Wij lopen een reëel risico op onderuitputting doordat ingediende projecten (waaronder het Deventer Open Innovation Center van AKZONOBEL.) met doorgaans complexe private – publiekprivate samenwerkingen en afhankelijkheden in besluitvorming buiten de provincie, nog niet kunnen worden gehonoreerd. Waar mogelijk zullen wij de totstandkoming van projecten bespoedigen.
Integrale kleurscore	Groen	

5.3.3 Regionale concurrentiekracht		
Inhoudelijke kleurscore	Groen	Geen afwijking.
Financiële kleurscore	Oranje	<p>Bij de fondsen EFRO, POP, LEADER en INTERREG verwachten wij dat de voor Oost-Nederland beschikbare Europese subsidies ook daadwerkelijk zullen worden besteed over de jaren 2014-2020. In de eerste jaren van dit tijdvak moest het ontwikkelen van projecten nog op gang komen, maar nu is dat op stoom. De Europese subsidies worden alleen verkregen als ook provinciale cofinanciering wordt ingezet bij projecten.</p> <p>Bij het programma INTERREG A blijkt nu dat bij veel projecten meer geld door andere partners (bedrijfsleven, rijk, kennisinstellingen) wordt bijgedragen dan oorspronkelijk werd verwacht. Dit is een positieve ontwikkeling, maar brengt tegelijkertijd met zich mee dat er waarschijnlijk onderuitputting zal zijn in de voor dit tijdvak gereserveerde provinciale cofinanciering.</p> <p>Onderuitputting is er in 2017 ook bij de Thematische fondsen. Hier is de systematiek zo dat eerst internationale projecten moeten worden ontwikkeld en per project kan vervolgens rechtstreeks bij de Europese Commissie subsidie worden aangevraagd. Of de hiervoor beschikbare provinciale cofinanciering volledig kan worden benut, is dus mede afhankelijk van het indienen en goedkeuren van projecten. Met het project Manunet – een Horizon 2020/ERAnet project - is een eerste stap gezet, dit project is nu in uitvoering met provinciale cofinanciering. Daarnaast worden deze middelen ingezet voor het uitvoeren van het Actieprogramma van het Innovatieprofiel Oost-Nederland en het lidmaatschap van het internationale netwerk Vanguard. Het Innovatieprofiel is er op gericht het programma Horizon 2020 beter te benutten, vooral voor het Overijsselse MKB. Het is op dit moment nog niet zeker of de onderuitputting bij de Thematische fondsen ook over het hele tijdvak gezien zal zijn. Dat hangt er van af of wij kunnen participeren in nieuwe projecten de komende jaren. Bij Monitor Overijssel 2017-II komen wij er bij u op terug.</p>
Integrale kleurscore	Groen	

8.1.5 TecBase Twente		
Inhoudelijke kleurscore	Oranje	Actie 1) Inmiddels hebben twee bedrijven een

	<p>intentieverklaring getekend voor proefproductie op de Technology Base. We zien verder een toenemende interesse van bedrijven voor de Technology Base en de activiteiten die daar ontstaan. In de afgelopen periode waren we samen met het Topteam in vergevorderd stadium in gesprek met een kansrijk internationaal bedrijf over een vestiging op de Technology Base. Hoewel er nog steeds interesse is vanuit deze partij voor een vestiging op lange termijn, bleek vestiging in Twente op korte termijn niet haalbaar. Het Topteam blijft actief op zoek naar andere leads op het gebied van de innovatieve maakindustrie. Periodiek worden Raad en Staten over de voortgang geïnformeerd worden.</p> <p>Actie 2) Als provincie werken we samen met verschillende partners (onder andere (inter)nationale ondernemers, veiligheidsregio, kennisinstellingen, OostNV, ADT en Enschede) om de drones-ambitie op Technology Base Twente te realiseren. Het PPS platform Space53 is hiervan een uitvloeisel. Als provincie is onze rol vooral ondersteunend en faciliterend in de businessontwikkeling.</p> <p>Actie 3) In onze brief van 21 april jl. met kenmerk PS/2017/372 hebben wij u geïnformeerd over hoe we willen komen tot een herijking van de ontwikkelstrategie voor het plangebied Technology Base. We oriënteren ons op dit moment nog op de vervolgstappen samen met Enschede en ADT. Wij zullen u op een later moment informeren over de stand van zaken en u actief betrekken in dit traject. Dit staat verder beschreven in genoemde brief.</p> <p>Actie 4) Naar aanleiding van de motie De Bree c.s. – Technology Base Twente Kompas (PS/2016/494), starten wij in 2017 met de monitoring op de thema's; arbeidsplaatsen, uitgegeven bedrijfsgrond, geregistreerde klachten en vliegbewegingen. Er is voor gekozen om niet in de Monitor I te rapporteren, maar in de begroting en het jaarverslag te rapporteren over de kengetallen en indicatoren. De Auditcommissie van PS heeft hiermee ingestemd. Monitor I bevat daarom geen aanvullende informatie over deze thema's.</p> <p>Actie 5) Voor de deelprojecten Laan Hart van Zuid en Brug over Twentekanaal in Hengelo is een gecombineerde innovatiegerichte aanbesteding in het voorjaar van 2017 afgerond een heeft definitieve gunning plaatsgevonden. Daarmee kan met de daadwerkelijke realisatie van Laan en Brug gestart worden. Afronding wordt voorzien eind 2018 / begin 2019. Twee andere deelprojecten bevinden zich in de fase van afronding: het gaat om de laatste fase van de aanpassingen aan de Auke Vleerstraat in Enschede en om de verbindingzone Hengelo-Enschede (met o.a. de fietsverbinding F35). Deze projecten worden in 2017 afgerond.</p> <p>Het Sanderink Technology Centre verwacht in het najaar een besluit te kunnen nemen over de bouwlocatie voor het innovatiecentrum, waarna met de bouw kan worden gestart.</p> <p>Voor de deelprojecten Kennispark / Gallery en BTC is de ambitie om innovaties toe te passen. Deze projecten zijn vertraagd in de uitvoering omdat de businesscases nog niet definitief kunnen worden gemaakt. De HMO is bij de ontwikkeling en uitvoering van beide projecten betrokken. Vanwege de bundeling van middelen voor de HMO in de AFR, zoals aangegeven bij de aandachtspunten voor kerntaak 5, vindt rapportage over de voortgang van deze projecten in het vervolg binnen kerntaak 5 plaats. Deze projecten hebben invloed op het deelproject Innovatiepad (de verbindingssas tussen station Kennispark en Universiteit Twente). In en op deze verbindingssas worden innovaties van bedrijven uit Twente aan het publiek getoond. De planvorming voor het pad is in het voorjaar afgerond en met het consortium is een contract</p>
--	--

Financiële kleurscore	Groen	<p>In 2017 is een bedrag opgenomen van € 1,5 miljoen vanuit de 1e investeringstranche TecBase. Het betreft € 1 miljoen voor programmalijn 2 Herontwikkeling voormalige luchthaven Twente (faciliteren kansrijke initiatieven) en € 0,5 miljoen programmalijn 3 Creëren van de juiste randvoorwaarden (werkbudget). De uitputting van het budget van programmalijn 3 verloopt volgens plan. Het verloop van de uitputting van budget ad € 1 miljoen van programmalijn 2 is sterk afhankelijk van concrete nieuwe initiatieven. Samen met het topteam en ADT zetten we ons in om kansen te realiseren. We houden u op de hoogte wanneer er ontwikkelingen zijn, tussentijds of bij Monitor Overijssel 2017-II.</p> <p>Zodra voor de deelprojecten Kennispark/Gallery en BTC de businesscases zijn opgesteld, wordt duidelijk of vanuit het deelproject 'Innovatie zichtbaar' middelen nodig zijn om de ambitie waar te kunnen maken. Daarnaast is in het investeringsbesluit '#in – Overijssel innoveert en internationaliseert' (PS/2016/871) door uw Staten besloten om het instrument 'Launching customership' (de provincie als eerste klant voor innovaties) ook te gaan toepassen voor provinciale opgaven buiten de Innovatiedriehoek. Er loopt nu een inventarisatie naar opgaven. In juli wordt de innovatieagenda besproken in Gedeputeerde Staten. Op basis van deze agenda wordt vervolgens bepaald hoeveel van de begrote middelen dit jaar tot besteding kan komen. Dit betekent dat in 2017 in beperkte mate nieuwe projecten worden gehonoreerd en het beschikbare bedrag niet wordt uitgeput.</p> <p>Op basis van de spelregels van Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om het budget voor deze prestatie in 2017 met € 6,3 miljoen te verlagen en dit bedrag toe te voegen aan de reserve Uitvoering KVO. Dit bedrag kan dan in 2018 beschikbaar worden gesteld voor de nieuw te ontwikkelen projecten.</p> <p>De aanbesteding voor het deelproject N737 is nog niet afgerond. De ambitie is om binnen dit project optimaal ruimte te geven aan de markt om met innovaties te komen. Hierdoor is het niet aannemelijk dat het project volledig in 2017 zal worden gerealiseerd.</p> <p>Op basis van de spelregels van Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om het budget voor deze prestatie in 2017 met € 2,5 miljoen te verlagen en dit bedrag toe te voegen aan de reserve Uitvoering KVO.</p> <p>Zoals bij prestatie 5.1.1 genoemd voegen wij € 8,0 miljoen toe vanuit de middelen die binnen de reserve Uitvoering KVO voor deze prestatie (8.1.5) beschikbaar zijn, aan de Algemene Financieringsreserve.</p>
Integrale kleurscore	Oranje	

9.1.5 Gezond bewegen		
Inhoudelijke kleurscore	Oranje	Samen met gemeenten en betrokken (sport)organisaties en maatschappelijke organisaties zijn we in gesprek over onze koers waar het gaat om Gezond Bewegen. We hebben een verkenning gedaan naar de vraagstukken die er spelen op het gebied van breedtesport, talentontwikkeling en topsport. Er wordt door betrokken organisaties een duidelijke regierol gevraagd van de provincie waar het gaat om bovenlokaal kennis delen en borgen en het verbinden van organisaties en gemeenten. Er is veel energie in het veld om gezond bewegen te stimuleren. Het ontbreekt echter aan een gedeelde visie vertaald naar ambities. We zijn nog niet zo ver als we hadden willen zijn, omdat het tijd kost om het ingewikkelde werkveld van belangen en rollen in breedtesport en talentontwikkeling inzichtelijk te krijgen. Daarbij merken we dat het in de aanlooptijd naar het concreet kunnen maken van ons beleid, nodig is verbinding te leggen. Organisaties moeten elkaar nog leren kennen en dat samenwerking ontbreekt. Om optimaal gebruik te kunnen maken van de energie en de drive die er nu bij organisaties en gemeenten is, zetten we extra in op het organiseren van een zorgvuldig proces, zodat we de juiste en meest gedragen keuze kunnen maken in de door ons in te zetten instrumenten. We investeren gedurende dit proces al incidenteel in projecten en proeftuinen op het gebied van gezond bewegen, zodat we daar van kunnen leren en werken een doelgerichte aanpak samen met partners (gemeenten en (sport)organisaties) verder uit.
Financiële kleurscore	Groen	Geen afwijking.
Integrale kleurscore	Oranje	

10.2.1 Digitaal zaken doen		
Inhoudelijke kleurscore	Oranje	Actie 1) In het traject bij het verbreden van het gebruik van de Berichtenbox voor Bedrijven voor alle processen, worden we opgehouden doordat Rijksdienst voor Ondernemend Nederland voor ons randvoorwaardelijke aanpassingen moet doen. Deze aanpassing zijn naar verwachting in Q3 2017 doorgevoerd, waarna we kunnen starten met het breder inzetten van de berichtenbox. Als gevolg daarvan is de verwachting dat deze actie grotendeels, maar niet in zijn geheel zal zijn afgerond in 2017.
Financiële kleurscore	Groen	Geen afwijking.
Integrale kleurscore	Oranje	

10.2.3 Duurzaam toegankelijke informatie		
Inhoudelijke kleurscore	Oranje	De aanbesteding voor de vervanging van EDO is per 22 december 2016 stilgelegd omdat de ICT-voorzieningen niet op orde waren. Naar verwachting kan de aanbesteding in Q3 2017 weer opstarten. Daardoor schuift de planning minimaal een half jaar op.
Financiële kleurscore	Groen	Geen afwijking.
Integrale kleurscore	Oranje	

BIJLAGE III Begrotingswijzigingen

Via deze monitor Overijssel leggen wij u begrotingswijzigingen ter besluitvorming voor. Het gaat om budgettair neutrale wijzigingen tussen en binnen prestaties en mutaties die betrekking hebben op reserves, doeluitkeringen en voorzieningen.

1. Begrotingswijzigingen met betrekking tot budgetten voor prestaties

In onderstaande tabel worden de voorgestelde begrotingswijzigingen samengevat. Vervolgens worden de begrotingswijzigingen toegelicht.

Bedragen * € 1.000

Mutaties	PS-wijzigingen		GS-wijzigingen		Saldo
	Bijramingen	Aframingen	Bijramingen	Aframingen	
Regulier	1.028	1.028	1.523	1.523	0
KVO	261	79	10.595	13.481	2.704
EHS	0	0	50	0	-/- 50
Overige reserves en doeluitkeringen	5.468	4.156	524	124	-/- 1.712
Totaal	6.757	5.263	12.692	15.128	942

Voorstellen ten aanzien van reguliere budgetten

De reguliere budgetten zijn de budgetten waarvan mutaties direct invloed hebben op het rekeningsaldo. Ze worden niet gedekt uit een reserve of een doeluitkering. Ten aanzien van deze budgetten stellen wij de volgende wijzigingen voor:

PS-wijzigingen

- Een overheveling van € 502.000 van prestatie 3.1.4 (Beheer natuurwaarden in agrarisch gebied) naar prestatie 3.1.5 (Beheer landschap). Dit budget is beschikbaar voor beheer van landschap in de brede zin en past daarom beter bij prestatie 3.1.5.
- Een overheveling van € 230.000 van prestatie 4.7.1 (Uitvoeren beheer en onderhoud provinciale infrastructuur) naar 8.2.1 Grondzaken. Dit betreft een budget ter dekking van zakelijke lasten zoals waterschapslasten. Deze kosten centreren wij op prestatie 8.2.1.
- Een verlaging van de geraamde baten en lasten voor prestatie 3.1.1 (Uitvoering vergunningverlening, toezicht en handhaving natuur en landschap) met € 296.000. In december 2016 heeft u de legesverordening vastgesteld. Onderdeel van dit besluit was een verlaging van de leges voor vergunningen op basis van de natuurbeschermingswet, in verband met lagere advertentiekosten. Dit besluit wordt verwerkt in deze monitor.

GS-wijzigingen

- Een ontvangen afkoopsom van € 400.000 van de gemeente Hardenberg voor toekomstig onderhoud aan de brug bij Bergentheim, dat wij toevoegen aan de voorziening Beheer en onderhoud provinciale infrastructuur, leidt tot een bijraming van zowel de begrote baten als de begrote lasten van prestatie 4.7.1 (Uitvoeren beheer en onderhoud provinciale infrastructuur).
- Wij verhogen de begrote baten en lasten van een aantal prestaties in verband met verkregen bijdragen van derden. In totaal gaat het om een bedrag van € 1,1 miljoen. Dit bedrag heeft vooral betrekking op ontvangen bijdragen voor de Reevesluis (prestatie 8.1.1, € 0,46 miljoen), de Europese Kaderrichtlijn Water (prestatie 1.5.2, € 0,28 miljoen) en uitvoeringskosten voor borging van de drink- en grondwaterkwaliteit (prestatie 1.5.3, € 0,18 miljoen).

Voorstellen ten aanzien van KvO-budgetten

PS-wijzigingen

Binnen de KVO-budgetten doen zich enkele ontwikkelingen voor die via een PS-wijziging aan u voorgelegd worden.

- Inzet van het frictiekostenbudget voor het landelijk gebied voor een verhoging van de subsidie voor de Fauna Beheereenheid (FBE). Hiertoe stellen wij u voor om vanuit dit binnen de reserve Uitvoering KVO beschikbare budget, dat is gekoppeld aan prestatie 3.2.3 (Afronding natuuropgaven pMJP-projecten), € 182.000 toe te voegen aan het budget 2017 voor prestatie 3.1.1 (Uitvoering vergunningverlening, toezicht en handhaving natuur en landschap).
- Een overheveling van € 79.000 van prestatie 6.3.2 (Meedoen is de kunst) naar prestatie 6.3.1 (Cultuur is jong geleerd). Het budget is na aanpassing van de doelenboom bij de begroting 2017 abusievelijk niet overgeheveld naar prestatie 6.3.1. Dat corrigeren wij via deze Monitor.

GS-wijzigingen

In de Monitor 2017-I ramen wij vanuit de reserve Uitvoering KVO voor € 9,6 miljoen budget bij. Dit heeft betrekking op de volgende prestaties:

- Prestatie 1.1.3 Sturen op balans op de woningmarkt: voorgesteld wordt vanuit de binnen de reserve Uitvoering KVO beschikbare middelen voor de subsidieregeling voor huisvesting van statushouders € 0,65 miljoen bij te ramen.
- Prestatie 2.3.2 (Sanering en beheersing spoedeisende en overige bodemlocaties) en 2.3.3 (Sanering met asbest verontreinigde bodemlocaties): ter afstemming op het verwachte bestedingsritme wordt voorgesteld € 3,6 miljoen bij te ramen vanuit de binnen de reserve Uitvoering KVO gereserveerde middelen voor de sanering van spoed – en asbestlocaties.
- Prestatie 3.2.3 Afronding natuuropgaven pMJP-projecten: voor inrichtingsprojecten (€ 0,22 miljoen), de tender particuliere natuuraanleg en – beheer (€ 1,55 miljoen) en eenmalige kosten als gevolg van de nieuwe wet natuurbescherming (€ 75.000) wordt voorgesteld € 1,85 miljoen bij te ramen.
- Prestatie 3.3.4 verbetering van de verkaveling van de landbouw: in de Monitor wordt voorgesteld voor de subsidieregeling voor verbetering van de verkavelingstructuur € 0,53 miljoen bij te ramen.
- Prestatie 3.4.4 programma agro & food. In lijn met het vastgestelde investeringsprogramma agro & food (PS/2016/508) wordt voor 2017 € 960.000 bijgeraamd van de middelen die in de reserve Uivoering KVO beschikbaar zijn voor dit programma.
- Prestatie 7.2.3 Kennisontwikkeling en -deling: in de Monitor wordt voorgesteld op deze prestatie budget bij te ramen voor het Mediahuis: € 0,17 miljoen.
- Prestatie 8.1.4 Ruimte voor de Vecht: vanuit de KVO-middelen voor Ruimte voor de Vecht wordt voorgesteld € 2,6 miljoen bij te ramen.

Tegenover deze bijramingen staan aframingen ter grootte van € 13,4 miljoen.

- Prestaties 4.2.3 en 4.2.6 Spoor Zwolle – Enschede: Een aframing van € 4,7 miljoen in verband met een ander bestedingsritme dan verwacht bij de begroting 2017.
- Prestatie 8.1.5 TecBase Twente: Het budget voor Techbase Twente wordt met € 8,8 miljoen verlaagd in 2017. Door verbreding van de inzet van het instrument launching customership en de latere oplevering van het deelproject N737 komen deze middelen in een later stadium tot besteding.

Voorstellen ten aanzien van de budgetten vanuit de Uitvoeringsreserve EHS

GS-wijziging

- Vanuit de reserve Uitvoering EHS verhogen wij het budget voor prestatie 3.1.4 (Beheer natuurwaarden in agrarisch gebied) met € 50.000 voor subsidies in het kader van Boeren voor Natuur.

Voorstellen ten aanzien van overige reserves en doeluitkeringen

PS-wijzigingen

De voorgestelde bijramingen op budgetten die gedekt worden uit overige reserves hebben betrekking op de reserve de reserve Verkeer en vervoer (€ 1,33 miljoen) en de reserve Bodemsanering (€ 4,14 miljoen).

- Op basis van contractuele verplichtingen en ontwikkeling in de reizigersopbrengsten worden de begrote kosten van de prestaties 4.2.3 Concessie- en contractmanagement (€ 0,44 miljoen), 4.3.1 Stimulering fietsgebruik (€ 0,08 miljoen), en 4.8.1 Stimuleren slim gebruik bestaande netwerken (€ 0,71 miljoen) en de begrote baten van prestatie 4.2.3 met € 1,23 miljoen verhoogd.
- Het budget voor prestatie 4.8.1 wordt daarnaast verhoogd met € 0,1 miljoen, voor het onderdeel Beter benutten Zwolle Kampen Netwerkstad, vanuit de daarvoor beschikbare middelen binnen de reserve Verkeer en vervoer.
- Vanuit de daarvoor beschikbare middelen in de reserve Bodemsanering wordt het budget 2017 voor de sanering van de spoedlocaties (prestatie 2.3.2) en het Olasfaterrein (prestatie 2.3.4) afgestemd op het verwachte bestedingsritme. Wij stellen u daartoe voor het budget voor deze prestaties in 2017 te verhogen met respectievelijk € 1,14 miljoen en € 3,0 miljoen.

Tegenover deze bijramingen staat een aframingen van budget uit de reserve verkeer en vervoer voor de prestaties 4.2.7 Spoor Zwolle – Kampen (€ 2,93 miljoen). Bovendien worden de begrote reizigersopbrengsten verhoogd met € 1,23 miljoen.

GS-wijzigingen

- Voor het project Elena wordt € 0,4 miljoen bijgeraamd vanuit de daarvoor beschikbare middelen in de Doeluitkering Elena.
- De baten en lasten van prestatie 4.2.3 verhogen wij met € 0,12 miljoen, in verband met hogere reizigersopbrengsten.

2. Begrotingswijzigingen met betrekking tot balansposten

Naast bovengenoemde voorstellen die betrekking hebben op de exploitatiebudgetten stellen wij u voor een aantal balansposten te muteren. In onderstaande tabel worden de voorgestelde begrotingswijzigingen samengevat. Vervolgens worden de begrotingswijzigingen toegelicht.

Bedragen * €1.000

Balansposten	Bijraming 2017	Aframing 2017	Saldo
Investeringsbudgetten	4.720	12.500	7.780
Mutatie tussen reserves	23.378	23.378	0
Voorzieningen	658		-/- 658
Van AFR naar bestemmingsreserve Dekking kapitaallasten activa	236.532	236.532	0
Totaal mutaties	265.513	273.410	7.122

Investeringsbudgetten

Als gevolg van een stelselwijziging, waardoor het activeren van investeringen met maatschappelijk nut verplicht wordt, worden de investeringsbudgetten verhoogd met € 4,9 miljoen. Dit bedrag is nu nog opgenomen als exploitatiebudget bij verschillende prestaties. Deze budgetten moeten worden omgezet in investeringsbudgetten waarop jaarlijks wordt afgeschreven. De budgetten worden daartoe toegevoegd aan de reserve Dekking kapitaallasten activa. Vanuit deze reserve worden de jaarlijkse kapitaallasten van de investeringen gedekt.

Tegenover deze bijraming van investeringsbudgetten staat een aframing van € 12,5 miljoen. Die vloeit voort uit een wijziging van het verwachte bestedingsritme van diverse

investeringen, waardoor dit bedrag wordt doorgeschoven naar volgende jaren. Het betreft vooral investeringen in provinciale wegen, oeverbeschoeiingen en kunstwerken.

Mutaties tussen reserves

Tussen reserves wordt voor € 23,4 miljoen gemuteerd. Conform de richtlijnen van de Algemene Financieringsreserve (AFR) worden de middelen voor toekomstige kapitaalstortingen in de herstructureringsmaatschappij Overijssel overgeheveld vanuit de reserve Uitvoering KVO (€ 8,0 miljoen) en de reserve Herstructurering bedrijventerreinen (€ 9,6 miljoen) naar de AFR. Daarnaast wordt voorgesteld om in verband met de hierboven genoemde stelselwijziging voor investeringen met maatschappelijk nut € 5,8 miljoen over te hevelen van de reserve Uitvoering KVO (€ 2,5 miljoen) en de reserve Verkeer en vervoer (€ 3,3 miljoen) naar de reserve Dekking kapitaallasten activa. Het betreft technische correcties. De bestemming van de middelen wijzigt niet.

Voorzieningen

Op basis van een gesloten overeenkomst met Vitens en de daaruit voortvloeiende aanpassing van het uitvoeringsprogramma worden de geraamde lasten die in 2017 ten laste van de voorziening Grondwaterbeheer komen verhoogd met ruim € 0,6 miljoen.

Van de Algemene Financieringsreserve naar reserve Dekking kapitaallasten activa

Vanaf 2017 moeten investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut op de balans worden opgenomen. Vervolgens wordt jaarlijks op deze investeringen afgeschreven. De kosten van dergelijke investeringen worden nu dus verdeeld over de jaren waarin de investering van nut is (afschrijvingslasten), terwijl we deze kosten voorheen in één jaar volledig als last namen.

Bij de Begroting 2017 hebben wij in verband hiermee alle budgetten voor deze toekomstige investeringen toegevoegd aan de Algemene Financieringsreserve. Vanuit deze reserve worden dan jaarlijks de afschrijvingslasten van de investeringen gedekt.

In de brief betreffende het financieel toezicht in 2017 van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties adviseert zij de aan de Algemene financieringsreserve toegevoegde middelen over te hevelen naar een bestemmingsreserve. De middelen zijn immers niet vrij besteedbaar. Met de overheveling geven wij invulling aan dit advies.

3. Al doorgevoerde begrotingswijzigingen

Voorafgaand aan deze monitor hebben wij, in overeenstemming met het begrotingswijzigingenbeleid, al begrotingswijzigingen doorgevoerd. Deze wijzigingen verklaren het verschil tussen de primitieve begroting en de actuele begroting. Ze worden per prestatie toegelicht in de Monitor. Het betreft voornamelijk de verwerking van de resultaatbestemmingen uit het Jaarverslag 2016 en toevoegingen vanuit de reserve Uitvoering KVO aan de begroting, op basis van door u vastgestelde investeringsvoorstellen.

BIJLAGE IV Normenkader rechtmatigheid 2017

Op grond van het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden (BADO) worden eisen gesteld aan de controle van de jaarrekening door de accountant. Een van de uitgangspunten is dat hierbij aandacht moet worden besteed aan de rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten en balansmutaties.

De door de accountant uit te voeren rechtmatigheidscontrole heeft daarbij als doel om vast te stellen dat de baten, lasten en balansmutaties tot stand zijn gekomen in overeenstemming met de bepalingen in de wet- en regelgeving. Met andere woorden, er wordt gecontroleerd of het college van Gedeputeerde Staten bij het aangaan van transacties met financiële gevolgen de relevante bepalingen heeft nageleefd. Het gaat daarbij dus om de spelregels van hogere wet- en regelgevende organen en van de provincie zelf, die als norm gelden voor het college bij het aangaan van transacties. De accountant ondersteunt Provinciale Staten hiermee in haar controlerende functie.

De rechtmatigheidscontrole wordt gedaan aan de hand van het normenkader rechtmatigheid, die het volgende omvat:

- De goedkeuring en rapporteringtoleranties bij de controle op rechtmatigheid worden vastgesteld conform de wettelijke richtlijnen (1% voor fouten en 3% voor onzekerheden).
- De controle van de rechtmatige totstandkoming van de baten en lasten en balansmutaties leidt algemeen gesproken tot de volgende drie extra toetsingscriteria ten opzichte van de controle voor het getrouwe beeld¹:
  - Het begrotingscriterium. Deze wordt voor de kerntaaklasten vastgesteld op kerntakenniveau en voor de personeelsgebonden lasten op het totaal aan personeelsgebonden lasten.
  - Het M&O-criterium. Het betreft hier de interne toetsing op juistheid en volledigheid van gegevens die door derden zijn verstrekt bij het gebruik van overheidsregelingen (=misbruik) en de interne toetsing of derden bij het gebruik van overheidsregelingen geen (rechts)handelingen hebben verricht die in strijd zijn met het doel of de strekking van de regeling (=oneigenlijk gebruik).
  - Het voorwaarden criterium. Getoetst wordt of wettelijke regelgeving en besluiten van uw Staten worden nageleefd, voor zover deze regelgeving bepalingen bevat die van toepassing zijn op het financiële beheer c.q. het verrichten van beheershandelingen met financiële gevolgen. Dit geldt alleen voor de rechtmatigheidscriteria: recht, hoogte en duur.

In het kader van het voorwaarden criterium is hieronder een inventarisatie opgenomen van relevante regelgeving. Daarbij wordt een onderscheid gemaakt tussen wet- en regelgeving van hogere overheden (externe regelgeving) en van de provincie zelf (eigen regelgeving). Binnen de eigen regelgeving wordt onderscheid gemaakt tussen regelgeving van Provinciale Staten en regelgeving van andere bestuursorganen (Gedeputeerde Staten/Commissaris der Koning). Collegebesluiten vallen niet verplicht onder de rechtmatigheidscontrole, tenzij de controle hiervan verplicht is op basis van hogere regelgeving of PS-besluiten c.q. verordeningen.

Relevante externe wet- en regelgeving voor de rechtmatigheidstoets

Op het handelen van de provincie en haar bestuursorganen is een divers stelsel aan nationale en internationale wet- en regelgeving van toepassing. Te denken valt onder meer aan wetten in formele zin, algemene maatregelen van bestuur, ministeriële regelingen en Europese richtlijnen en verordeningen. Dit juridisch kader is voortdurend aan verandering onderhevig. Onderstaande lijst vormt een opsomming van enkele voorschriften die vooral relevant zijn voor het financieel rechtmatig handelen van de provincie. Deze lijst is niet limitatief van aard.

---

¹ Kadernota Rechtmatigheid 2016, p.11

Soort regeling	Titel
Wet	Algemene wet bestuursrecht (Awb)
Wet	Provinciewet (PW)
Wet	Burgerlijk wetboek (BW)
Ministeriële regeling	Regeling informatie voor derden (IV3)
Wet	Ambtenarenwet (AW)
Wet	Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering (WAO)
Wet	Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen (WIA)
Wet	Zorgverzekeringswet (ZVW)
Wet	Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers (APPA)
AMvB	Rechtspositiebesluit commissarissen van de Koning
AMvB	Rechtspositiebesluit gedeputeerden
AMvB	Rechtspositiebesluit staten- en commissieleden
Ministeriële regeling	Regeling rechtspositie gedeputeerden
Ministeriële regeling	Regeling rechtspositie commissarissen van de Koning
	Collectieve arbeidsvoorwaardenregeling provincies
Besluit	Reisbesluit binnenland
Wet	Wet op de loonbelasting 1964 (LB)
Wet	Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector
Wet	Wet Naleving Europese regelgeving publieke entiteiten
Wet	Wet op de omzetbelasting 1968 (OB)
Wet	Algemene wet betreffende rijksbelastingen (AWR)
Wet	Invorderingswet 1990 (Iw)
Ministeriële regeling	Uitvoeringsregeling Invorderingswet 1990
Wet	Wet op het BTW compensatiefonds (WBc)
Wet	Wet financiering decentrale overheden (Fido)
Ministeriële regeling	Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden (Ruddo)
AMvB	Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV)
Wet	Financiële verhoudingswet (FVW)
Wet	Wet houdbare overheidsfinanciën
Wet	Wet gemeenschappelijke regelingen
Wet	Wet op de motorrijtuigenbelasting (MRB)
Wet	Aanbestedingswet 2012
Wet	Wet markt en overheid
Wet	Wet inrichting landelijk Gebied
Wet	Wet BDU verkeer en vervoer
Wet	Wet bescherming persoonsgegevens (i.v.m. meldplicht datalekken)
Wet	Wet op de vennootschapsbelasting 1969
Wet	Wet gemeenschappelijke regelingen
Wet	Wet financieel toezicht
Verdrag EU	Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (artikel 107,108 en 109 betreffende staatsteun)
Verordening EU	Verordening (EU) nr. 1303/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 17 december 2013 houdende gemeenschappelijke bepalingen betreffende het Europees Fonds voor regionale ontwikkeling, het Europees Sociaal Fonds, het Cohesiefonds, het Europees Landbouwfonds voor plattelandontwikkeling en het Europees Fonds voor maritieme zaken en visserij en algemene bepalingen

Soort regeling	Titel
	betreffende het Europees Fonds voor regionale ontwikkeling, het Europees Sociaal Fonds, het Cohesiefonds en het Europees Fonds voor maritieme zaken en visserij, en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 1083/2006 van de Raad

Relevante eigen regelgeving voor de rechtmatigheidstoets

Bij de rechtmatigheidscontrole worden regelingen van PS betrokken en regelingen van andere bestuursorganen binnen de provincie indien de controle hiervan verplicht is op basis van hogere regelgeving of PS-besluiten c.q. verordeningen of indien deze naar eigen keuze worden toegevoegd. Bij beide categorieën gaat het echter alleen om regelingen die financiële gevolgen hebben. Dit leidt tot de onderstaande opsomming:

Regelingen Provinciale Staten
Algemene subsidieverordening Overijssel 2005
Belastingverordening Overijssel
Financiële verordening provincie Overijssel 2016
Omgevingsverordening Overijssel 2017
Planschadeverordening Overijssel 2012
Subsidieverordening Bodemsanering Bedrijfsterreinen Overijssel
Verordening ambtelijke bijstand en fractieondersteuning provincie Overijssel 2016 (op 3 januari 2017 in werking getreden)
Verordening Rechtspositie Statenleden, gedeputeerden en commissieleden 2015
Subsidieregeling Rivierdijken
Subsidieverordening Innovatiefonds Overijssel II B.V.
Subsidieverordening Innovatiekrediet Overijssel

Regelingen van andere bestuursorganen binnen de provincie
Bevoegdhedenbesluit Commissaris van de Koning
Bevoegdhedenbesluit Gedeputeerde Staten
Bevoegdhedenlijsten
Financiële uitvoeringsregels provincie Overijssel 2014
Uitvoeringsbesluit belastingen Overijssel
Uitvoeringsbesluit subsidies Overijssel 2011, Uitvoeringsbesluit subsidies Overijssel 2017
Subsidieregeling Agrarisch Natuurbeheer Overijssel
Subsidieregeling kwaliteitsimpuls natuur en landschap Overijssel
Subsidieregeling Natuur- en Landschapsbeheer 2016
Subsidieregeling natuur en landschapsbeheer binnen de Natura 2000 gebieden de Wieden en de Weerribben
Regeling nadeelcompensatie Overijssel 2013
Regeling tegemoetkoming sanering Olasfa 2016
Uitvoeringsregeling melding en registratie van financiële belangen provincie Overijssel 2016
Besluit verlagen subsidies agrarisch natuurbeheer
Regeling POP 3 subsidies provincie Overijssel
Regeling Aankoop Gronden Overijssel 2013

Bijlage V: overzicht budgettaire gevolgen van de 12^e wijziging van de Begroting 2017

Monitor Overijssel 2017-1

(bedragen x € 1.000)

Volg-nummer	Kern-taak	Beleids-doel	Prestatie	I/S	Omschrijving	2017			2018			2019			2020			2021		
						Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
1	2	2.3			<i>Actualisering budget Bodemsanering</i> Oplossen van milieuproblemen op gebied van bodem															
	20			I	- programmakosten	1.142		1.142-												
				I	Algemene dekkingsmiddelen															
				I	- programmakosten (Reserve bodemsanering)		1.142	1.142												
2	2	2.3			<i>Actualisering budget sanering Olasfaterrein</i> Oplossen van milieuproblemen op gebied van bodem															
	20			I	- programmakosten	3.000		3.000-												
				I	Algemene dekkingsmiddelen															
				I	- programmakosten (Reserve bodemsanering)		3.000	3.000												
3	3	3.1			<i>Vastgestelde belastingverordening verwerken in Begroting 2017</i> Behoud van natuur- & landschapskwaliteiten en van de verscheidenheid aan dieren & planten door bescherming en beheer															
				S	- programmakosten	296-	296-		296-	296-		296-	296-		296-	296-		296-	296-	
4	3	3.1			<i>Overheveling budget beheer van (agrarisch) landschap van 3.1.4 naar 3.1.5</i> Behoud van natuur- & landschapskwaliteiten en van de verscheidenheid aan dieren & planten door bescherming en beheer															
				S	- programmakosten	501-		501	501-		501	501-		501		501		501-		
				S	- programmakosten	501		501-	501		501	501-		501		501-		501		
5	3	3.1			<i>Faunabeheereenheid Overijssel</i> Behoud van natuur- & landschapskwaliteiten en van de verscheidenheid aan dieren & planten door bescherming en beheer															
	20		3.1.1	I	- programmakosten	182		182-												
			3.1.1	I	Algemene dekkingsmiddelen															
			3.1.1	I	- programmakosten (Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel)	182	182													
			3.2.3	I	- programmakosten (Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel)	182-		182												
6	4	4.2			<i>Actualisering budgetten verkeer en vervoer</i> Koers Openbaar Vervoer - Realiseren van een kwalitatief goed en financieel beheersbaar openbaar vervoerssysteem door een passende mobiliteitsmix															
				I	- programmakosten	2.930-		2.930	2.930		2.930-									
				S	- programmakosten	102	1.226	1.124												
				S	- programmakosten	339		339-												
		4.3		S	Koers Fiets - Stimuleren van het gebruik van de (elektrische) fiets															
		4.8		S	- programmakosten	80		80-												
				I	Beleidsimpuls Beter Benutten - Bestaande systemen en netwerken slimmer en beter benutten															
				I	- programmakosten	100		100-												
				S	- programmakosten	705		705-												
	20			I	Algemene dekkingsmiddelen															
				I	- programmakosten (Reserve verkeer en vervoer)		2.830-	2.830-		2.930	2.930									

Bilaga V: overzicht budgettaire gevolgen van de 12^e wijziging van de Begroting 2017

Monitor Overijssel 2017-1

(bedragen x € 1.000)

Volg-nummer	Kern-taak	Beleids-doel	Prestatie	I/S	Omschrijving	2017			2018			2019			2020			2021		
						Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
7					<i>Instelling Reserve dekking kapitaallasten activa en actualisering investeringen (Mutaties investeringskredieten: N34: + € 3,3 miljoen in 2018, N343 Rondweg Weerselo: € 0,9 miljoen verschuiven van 2017 naar 2018, N348 fase 1: € 2 miljoen verschuiven van 2017 naar 2018, N348 fase 2: € 3 miljoen verschuiven van 2017 naar 2018, Kanaal Almelo - De Haandrik: € 2 miljoen verschuiven van 2017 naar 2018, Vervangingsinvesteringen provinciale infrastructuur: € 3,5 miljoen verschuiven van 2017 naar 2018 en + € 2,5 miljoen in 2018 en Gladheidsbestrijdingsmaterieel: + € 0,3 miljoen in 2017)</i>															
	4	4.6			Koers Auto - Het realiseren van een veilige en goede bereikbaarheid voor het autoverkeer van en naar stedelijke netwerken en streekcentra															
			4.6.3	I	- programmakosten	3.323-		3.323												
				S	- programmakosten (afschrijvingslasten N34)						111		111-	111		111-	111		111-	
				S	- programmakosten (afschrijvingslasten N348 fase 1)				67-		67									
				S	- programmakosten (afschrijvingslasten Investeringen provinciale infrastructuur)						8		8-	8		8-	8		8-	
		4.7			Bewaken kwaliteit van de provinciale infrastructuur															
			4.7.2	I	- programmakosten	2.500-		2.500												
				S	- programmakosten (afschrijvingslasten Vervangingsinvesteringen provinciale infrastructuur)															
				S	- programmakosten (afschrijvingslasten Gladheidsbestrijdingsmaterieel)				35		35-	35		31		31-	31		31-	
	20				Algemene dekkingsmiddelen															
					Algemene financieringsreserve															
				I	- programmakosten (MVA N34)	22.866-		22.866	1.480-		1.480									
				S	- programmakosten (MVA N34)							653-	653-	702-	702-			702-	702-	
				I	- programmakosten (MVA VOC's Hasselt/N331)	5.915-		5.915												
				S	- programmakosten (MVA VOC's Hasselt/N331)							197-	197-	197-	197-			197-	197-	
				I	- programmakosten (MVA N343 Rondweg Weerselo)	8.500-		8.500												
				S	- programmakosten (MVA N343 Rondweg Weerselo)															
				I	- programmakosten (MVA N348 fase 1)	1.597-		1.597												
				S	- programmakosten (MVA N348 fase 1)					103-	103-	103-	103-	103-	103-			103-	103-	
				I	- programmakosten (MVA N340)	156.996-		156.996												
				S	- programmakosten (MVA N348 fase 2)	6.952-		6.952												
				I	- programmakosten (MVA N348 fase 2)							219-	219-	219-	219-			219-	219-	
				S	- programmakosten (MVA Kanaal Almelo - De Haandrik)	6.000-		6.000												
				I	- programmakosten (MVA Kanaal Almelo - De Haandrik)							63-	63-	63-	63-			63-	63-	
				S	- programmakosten (MVA Vervangingsinvesteringen provinciale infrastructuur)	25.308-		25.308												
				I	- programmakosten (MVA Vervangingsinvesteringen provinciale infrastructuur)															
				S	- programmakosten (MVA N307)	2.101-		2.101											244-	244-
				I	- programmakosten (MVA Gladheidsbestrijdingsmaterieel)	297-		297												
		4.6.3			Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel															
			4.6.3	I	- programmakosten															
			4.7.2	I	- programmakosten															
					Reserve dekking kapitaallasten activa															
				I	- programmakosten (N34)	26.189		26.189-	1.480		1.480-									
				S	- programmakosten (N34)							764	764	813	813			813	813	
				I	- programmakosten (VOC's Hasselt/N331)	5.915		5.915-												
				S	- programmakosten (VOC's Hasselt/N331)							197	197	197	197			197	197	
				I	- programmakosten (N343 Rondweg Weerselo)	8.500		8.500-												
				S	- programmakosten (N343 Rondweg Weerselo)															
				I	- programmakosten (N348 fase 1)	1.597		1.597-												
				S	- programmakosten (N348 fase 1)					36	36	103	103	103	103			103	103	
				I	- programmakosten (N340)	156.996		156.996-												
				S	- programmakosten (N340)															
				I	- programmakosten (N348 fase 2)	6.952		6.952-												
				S	- programmakosten (N348 fase 2)							219	219	219	219			219	219	
				I	- programmakosten (Kanaal Almelo - De Haandrik)	6.000		6.000-												
				S	- programmakosten (Kanaal Almelo - De Haandrik)							63	63	63	63			63	63	
				I	- programmakosten (Vervangingsinvesteringen provinciale infrastructuur)	25.008		25.008-												
				S	- programmakosten (Vervangingsinvesteringen provinciale infrastructuur)															
				I	- programmakosten (N307)	2.101		2.101-												
				S	- programmakosten (N307)															
				I	- programmakosten (Gladheidsbestrijdingsmaterieel)	297		297-												
				S	- programmakosten (Gladheidsbestrijdingsmaterieel)					35	35	35	35	35	35			35	35	
				I	- programmakosten (Investeringen provinciale infrastructuur)	2.800		2.800-												
				S	- programmakosten (Investeringen provinciale infrastructuur)							8	8	8	8			8	8	

Bijlage V: overzicht budgettaire gevolgen van de 12^e wijziging van de Begroting 2017

Monitor Overijssel 2017-1

(bedragen x € 1.000)

Volg-nummer	Kern-taak	Beleids-doel	Prestatie	I/S	Omschrijving	2017			2018			2019			2020			2021								
						Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo						
8	4	4.7			Overheveling budget vastgoedlasten																					
	8	8.2			Bewaken kwaliteit van de provinciale infrastructuur																					
				S	- programmakosten	230-		230	230-		230	230-		230	230-		230	230-		230						
				S	Grondbeleid																					
				S	- programmakosten	230		230-	230		230-	230		230-	230		230-	230		230-						
9	20				Overheveling middelen inzake HMO naar de Algemene financieringsreserve																					
					Algemene dekkingsmiddelen																					
				I	- programmakosten (Algemene financieringsreserve deelneming HMO)	17.555		17.555-																		
				I	- programmakosten (Reserve herstructurering bedrijventerreinen)		9.555	9.555																		
		5.1.1		I	- programmakosten (Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel)	8.000		8.000																		
		8.1.5		I	- programmakosten (Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel)	8.000-		8.000																		
10	6	6.3			Overheveling budget uitvoeringsprogramma cultuur																					
					Vergroten van de toegankelijkheid van cultuureducatie, ontwikkelen van een toekomstbestendig aanbod voor cultuurparticipatie en investeren in talentontwikkeling																					
				I	- programmakosten	79		79-																		
				I	- programmakosten	79-		79																		
					Algemene dekkingsmiddelen																					
				I	- programmakosten (Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel)	79		79																		
				I	- programmakosten (Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel)	79-		79-																		
Totaal structurele exploitatiewijzigingen						930	930		328-	328-		142-	142-		111-	111-		111-	111-							
Totaal incidentele exploitatiewijzigingen						19.049	19.049		2.930	2.930																
Totaal exploitatiewijzigingen						19.979	19.979		2.602	2.602		142-	142-		111-	111-		111-	111-							

LEGENDA

- nr. omschrijving
- 1 Ruimtelijke ontwikkeling en waterbeheer
  - 2 Milieu en energie
  - 3 Vitaal platteland
  - 4 Mobiliteit
  - 5 Regionale economie
  - 6 Culturele infrastructuur en monumentenzorg
  - 7 Kwaliteit openbaar bestuur
  - 8 Gebiedsontwikkelingen
  - 9 Sociale kwaliteit
  - 10 Bedrijfsvoering
  - 20 Algemene dekkingsmiddelen

Geraamd EMU-saldo vorige wijziging																				
Mutaties EMU-saldo deze wijziging	-15.546	930	162.506-	16.476	16.534	-296	93.464-	16.830-	-296	-296	68.078-	-296	-296	32.158-	-296	-296	43.501-			
Nieuw geraamd EMU-saldo (geraamd saldo +/- lasten + baten)			146.030-				110.294-				68.078-			32.158-			43.501-			

Lasten: - = verlaging
+ = verhoging

Baten: - = verlaging
+ = verhoging

Saldo: - = financiële ruimte neemt af
+ = financiële ruimte neemt toe
= baten -/- lasten

I/S: betreft incidentele lasten & baten (I) of structurele lasten & baten (S) conform uitgangspunten Begroting 2017, Overzicht incidenteel / structureel

Bijlage VI: overzicht budgettaire gevolgen van de 113^e wijziging van de Beoorting 2017

Monitor Overijssel 2017-I

(bedragen x € 1.000)

Volg-nummer	Kern-taak	Beleids-doel	Prestatie	I/S	Omschrijving	2017			2018			2019			2020			2021		
						Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
<i>Actualisering bestedingen ten laste van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel</i>																				
1	1	1.1	1.1.3	I	<i>Statushouders huisvesting</i> Zorgvuldige afweging van de ruimtelijke belangen - programmakosten	650		650-												
	20		1.1.3	I	Financiering en algemene dekkingsmiddelen - programmakosten (Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel)		650	650												
2	2	2.3	2.3.2	I	<i>Sanering en beheersing spoedeisende en overige bodemlocaties</i> Oplossen van milieuproblemen op gebied van bodem - programmakosten	255		255-												
	20		2.3.2	I	Financiering en algemene dekkingsmiddelen - programmakosten (Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel)		255	255												
3	2	2.3	2.3.3	I	<i>Sanering met asbest verontreinigde bodemlocaties</i> Oplossen van milieuproblemen op gebied van bodem - programmakosten	3.326		3.326-												
	20		2.3.3	I	Financiering en algemene dekkingsmiddelen - programmakosten (Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel)		3.326	3.326												
4	3	3.2	3.2.3	I	<i>Integrale en sectorale projecten</i> Verbetering van de inrichting en het beheer van de Natura2000-gebieden en de afronding van de lopende natuurprojecten - programmakosten	220		220-												
	20		3.2.3	I	Financiering en algemene dekkingsmiddelen - programmakosten (Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel)		220	220												
5	3	3.2	3.2.3	I	<i>Aanloopkosten veruunninaverlening</i> Verbetering van de inrichting en het beheer van de Natura2000-gebieden en de afronding van de lopende natuurprojecten - programmakosten	75		75-												
	20		3.2.3	I	Financiering en algemene dekkingsmiddelen - programmakosten (Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel)		75	75												
6	3	3.2	3.2.3	I	<i>Tender particuliere natuurontwikkeling</i> Verbetering van de inrichting en het beheer van de Natura2000-gebieden en de afronding van de lopende natuurprojecten - programmakosten	1.550		1.550-	3.000		3.000-	1.000		1.000-						
	20		3.2.3	I	Financiering en algemene dekkingsmiddelen - programmakosten (Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel)		1.550	1.550		3.000	3.000		1.000	1.000						
7	3	3.3	3.3.4	I	<i>Verkaveling van de landbouw</i> Wederzijdse versterking van natuur & economie en van natuur & samenleving - programmakosten	530		530-												
	20		3.3.4	I	Financiering en algemene dekkingsmiddelen - programmakosten (Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel)		530	530												
8	3	3.4	3.4.4	I	<i>Agro en food</i> Verduurzaming agrofood ketens - programmakosten	960		960-												
	20		3.4.4	I	Financiering en algemene dekkingsmiddelen - programmakosten (Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel)		960	960												
9	4	4.2	4.2.3	I	<i>Spoor Zwolle-Enschede</i> Koers Openbaar Vervoer - Realiseren van een kwalitatief goed en financieel beheersbaar openbaar vervoerssysteem door een passende mobiliteitsmix - programmakosten	274		274												
	20		4.2.6	I	Financiering en algemene dekkingsmiddelen - programmakosten (Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel)	4.397-		4.397	1.600		1.600-									
			4.2.3	I	Financiering en algemene dekkingsmiddelen - programmakosten (Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel)		274	274												
			4.2.6	I	Financiering en algemene dekkingsmiddelen - programmakosten (Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel)		4.397-	4.397	1.600	1.600										
10	4	4.8	4.8.1	I	<i>Ketenmobiliteit</i> Beleidsimpuls Beter Benutten - Bestaande systemen en netwerken slimmer en beter benutten - programmakosten	261		261-												
	20		4.8.1	I	Financiering en algemene dekkingsmiddelen - programmakosten (Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel)		261	261												

Bijlage VI: overzicht budgettaire gevolgen van de 113^e wijziging van de Begroting 2017

Monitor Overijssel 2017-I

(bedragen x € 1.000)

Volg-nummer	Kern-taak	Beleids-doel	Prestatie	I/S	Omschrijving	2017			2018			2019			2020			2021				
						Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo		
11	7	7.2	7.2.3	I	<i>Kwaliteit openbaar bestuur</i>																	
					Ons beleid en handelen sluit aan op de veranderende relatie met de samenleving																	
					- programmakosten	175		175-														
12	8	8.1	8.1.4	I	<i>Ruimte voor de Vecht</i>																	
					Gebiedsontwikkelingen	2.593		2.593-	197-		197											
					- programmakosten																	
13	8	8.1	8.1.5	I	<i>TecBase Twente</i>																	
					Gebiedsontwikkelingen	8.811-		8.811														
					- programmakosten																	
<i>Actualisering bestedingen ten laste van de Uitvoeringsreserve EHS</i>																						
14	3	3.1		I	<i>Transitie agrarisch natuurbeheer</i>																	
					Behoud van natuur- & landschapskwaliteiten en van de verscheidenheid aan dieren & planten door bescherming en beheer	50		50-	50		50-	50		50-	50		50-	50		50-	50	
					- programmakosten																	
15	1	1.5		I	<i>Actualisering Voorziening besteding grondwaterheffing</i>																	
					(bestedingen 2017: + € 658.000, 2018: + € 179.000, 2019: + € 196.000)																	
					Schoon en voldoende water	175	175	175			175-											
16	2	2.1		I	<i>Actualisering Doeluitkering ELENA</i>																	
					Realiseren van energie-infrastructuur en van projecten voor energiebesparing, opwekking van hernieuwbare energie gericht op 20% hernieuwbare energie in 2023	400		400-			400											
					- programmakosten																	
17	4	4.7		I	<i>Actualisering Voorziening beheer en onderhoud provinciale infrastructuur</i>																	
					Bewaken kwaliteit van de provinciale infrastructuur	400		400-			400											
					- programmakosten																	

Bijlage VI: overzicht budgettaire gevolgen van de 113^e wijziging van de Begroting 2017

Monitor Overijssel 2017-I

(bedragen x € 1.000)

Volg-nummer	Kern-taak	Beleids-doel	Prestatie	I/S	Omschrijving	2017			2018			2019			2020			2021		
						Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
<i>Overige budgettaire neutrale wijzigingen</i>																				
18	1	1.5		I	Zoetwatervoorziening Oost Nederland Schoon en voldoende water - programmakosten	81	81													
19	1	1.5		I	Waterkwaliteit van oppervlakte- en grondwater Schoon en voldoende water - programmakosten	301	301													
20	2	2.2		S	Bestuurlijke strafbeschikking Borgen van de basiskwaliteit van bodem, lucht, geluid en (milieu-)veiligheid - programmakosten	75	75													
21	2	2.4		I	Externe veiligheid Minder milieuhinder en meer veiligheid rond bedrijven en transport - programmakosten	31	31													
22	4	4.2		S	Reizigersopbrengsten Enschede - Gronau Koers Openbaar Vervoer - Realiseren van een kwalitatief goed en financieel beheersbaar openbaar vervoerssysteem door een passende mobiliteitsmix - programmakosten	124	124													
23	8	8.1		I	Ruimte voor de Rivier IJsseldelta Gebiedsontwikkelingen - programmakosten	460	460													
Totaal structurele exploitatiewijzigingen						199	199													
Totaal incidentele exploitatiewijzigingen						989	989		4.453	4.453		1.050	1.050		50	50		50	50	
Totaal exploitatiewijzigingen						790	790		4.453	4.453		1.050	1.050		50	50		50	50	

LEGENDA

nr. omschrijving

- 1 Ruimtelijke ontwikkeling en waterbeheer
- 2 Milieu en energie
- 3 Vitaal platteland
- 4 Mobiliteit
- 5 Regionale economie
- 6 Culturele infrastructuur en monumentenzorg
- 7 Kwaliteit openbaar bestuur
- 8 Gebiedsontwikkelingen
- 9 Sociale kwaliteit
- 10 Bedrijfsvoering
- 20 Algemene dekkingsmiddelen

Geraamd EMU-saldo vorige wijziging
Mutaties EMU-saldo deze wijziging
Nieuw geraamd EMU-saldo (geraamd saldo +/- lasten + baten)

-1.365	2.047	146.030-	4.453	-	110.294-	1.050	-	68.078-	50	-	32.158-	50	-	43.501-
		3.412			4.453-			1.050-			50-			50-
		142.618-			114.747-			69.128-			32.208-			43.551-

Lasten: - = verlaging
          + = verhoging
Baten: - = verlaging
          + = verhoging
Saldo: - = financiële ruimte neemt af
          + = financiële ruimte neemt toe
          = baten +/- lasten

I/S: betreft incidentele lasten & baten (I) of structurele lasten & baten (S) conform uitgangspunten Begroting 2017, Overzicht incidenteel / structureel

Bijlage VII

Meerjarenramingen reserves, voorzieningen en doeluitkeringen 2017

Naam	Saldo per 31.12.2016 cf. Begroting 2017	Saldo per 31.12.2016 cf. Jaar- rekening 2016	Toevoe- gingen per 01.01.2017	Onttrek- kingen per 01.01.2017	Saldo per 01.01.2017	Mutaties 2017									Geraamd saldo eind 2017	Nieuw geraamd saldo eind 2017
						vermeerderingen						verminderingen				
						geraamde toevoeging	bij te ramen toevoeging	nieuwe toevoeging	geraamde rente 0,10%	bij te ramen rente	nieuwe renteramina 0,10%	geraamde onttrekking	bij te ramen onttrekking	nieuwe onttrekking		
Algemene reserves																
Algemene risicoreserve	1 69.586	69.586	-	7.369	62.217	-	-	-	-	-	-	-	-	-	62.217	62.217
Algemene reserve	1 47.863	44.388	61.912	23.320	82.980	29.384	-	29.384	-	-	16.084	-	16.084	96.280	96.280	
Algemene reserve Kwaliteit van Overijssel	1 189.074	152.074	-	-	152.074	17.665	-	17.665	-	-	85.206	-	85.206	84.533	84.533	
Algemene reserve grondzaken	1 80.773	80.774	8.340	2.753	86.361	6.529	-	6.529	-	-	13.505	-	13.505	79.385	79.385	
Algemene reserve egalisatie plafond BCF	1 3.600	3.500	-	-	3.500	2.500	-	2.500	-	-	-	-	-	6.000	6.000	
Algemene financieringsreserve	1 335.541	340.041	57.173	3.803	393.411	240.939	-218.977	21.962	-	-	4.530	-	4.530	629.820	410.843	
Subtotaal algemene reserves	726.437	690.363	127.425	37.245	780.543	297.017	-218.977	78.040	-	-	119.325	-	119.325	958.235	739.258	
Bestemmingsreserves																
Reserve Europese programma's	26.361	29.359	-	-	29.359	3.974	-	3.974	26	3	29	12.989	-	12.989	20.370	20.373
Reserve Reconstructie	-2	6	-	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Reserve provinciale infrastructuur	2 20.840	23.462	-	2.800	20.662	43	-	43	237	-	237	19.338	-	19.338	1.604	1.604
Reserve waterwegen	3 4.312	4.321	-	-	4.321	-	-	-	194	-	194	-	-	-	4.515	4.515
Reserve energiebesparing	1 942	810	-	-	810	-	-	-	-	-	-	-	-	-	810	810
Reserve herstructurering bedrijventerreinen	1 9.555	9.555	-	-	9.555	-	-	-	-	-	-	-	9.555	9.555	9.555	-
Reserve bodemsanering	1 25.453	48.246	-	-	48.246	9.193	-	9.193	-	-	18.623	4.142	22.765	38.816	34.674	
Reserve ISV-3	1 -	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel	1 558.539	616.919	-	28.826	588.093	85.206	-	85.206	-	-	344.007	5.295	349.302	329.292	323.997	
Uitvoeringsreserve EHS	1 238.112	241.186	2.686	-	243.872	75.949	-	75.949	-	-	63.542	50	63.592	256.279	256.229	
Reserve risicoreservering RBT	1 2.600	2.600	-	-	2.600	-	-	-	-	-	2.600	-	2.600	-	-	
Reserve afrekening pMJP/ILG	1 9.329	9.329	-	-	9.329	-	-	-	-	-	580	-	580	8.749	8.749	
Reserve verkeer en vervoer	2 39.283	56.005	678	-	56.683	11.271	-	11.271	-	-	8.212	-2.830	5.382	59.742	62.572	
Reserve dekking kapitaallasten activa	1 -	-	-	-	-	-	242.355	242.355	-	-	-	-	-	-	-	242.355
Subtotaal bestemmingsreserves	935.324	1.041.798	3.364	31.632	1.013.530	185.636	242.355	427.991	457	3	460	469.891	16.212	486.103	729.732	955.878
Resultaat	-	61.912	-	61.912	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal eigen vermogen	1.661.761	1.794.073	130.789	130.789	1.794.073	482.653	23.378	506.031	457	3	460	589.216	16.212	605.428	1.687.967	1.695.136

Bijlage VII

Meerjarenramingen reserves, voorzieningen en doeluitkeringen 2017

Naam	Saldo per 31.12.2016 cf. Begroting 2017	Saldo per 31.12.2016 cf. Jaarrekening 2016	Toevoegingen per 01.01.2017	Onttrekkingen per 01.01.2017	Saldo per 01.01.2017	Mutaties 2017									Geraamd saldo eind 2017	Nieuw geraamd saldo eind 2017
						vermeerderingen						verminderingen				
						geraamde toevoeging	bij te ramen toevoeging	nieuwe toevoeging	geraamde rente 0,10%	bij te ramen rente	nieuwe renteraming 0,10%	geraamde onttrekking	bij te ramen onttrekking	nieuwe onttrekking		
Reguliere voorzieningen																
Voorziening natuurbeleidsplan	1.621	1.621	-	-	1.621	1.565	-	1.565	-	-	-	1.656	-	1.656	1.530	1.530
Voorziening Algemene Pensioenwet Politieke Ambtsdragers	7.652	8.422	-	-	8.422	450	-	450	-	-	-	300	-	300	8.572	8.572
Voorziening resultaten gebiedsexploitaties	18.427	14.982	-	3.588	11.394	-	-	-	108	-69	39	-	-	-	11.502	11.433
Voorziening besteding grondwaterheffing	476	1.464	-	-	1.464	1.003	175	1.178	-	-	-	1.091	658	1.749	1.376	893
Voorziening beheer en onderhoud N340 / N48	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Voorziening beheer en onderhoud provinciale infrastructuur	2.408	7.686	-	-	7.686	20.577	400	20.977	-	-	-	21.112	-	21.112	7.151	7.551
Voorziening reorganisatie	4.786	4.366	-	-	4.366	-	-	-	-	-	-	560	-	560	3.806	3.806
Voorziening grote energieprojecten	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Subtotaal reguliere voorzieningen	35.370	38.541	-	3.588	34.953	23.595	575	24.170	108	-69	39	24.719	658	25.377	33.937	33.785
Gesaldeerde voorzieningen																
Voorziening lening Stichting WMC	500	500	-	-	500	-	-	-	-	-	-	-	-	-	500	500
Voorziening participatie HMO	27.300	491	-	-	491	-	-	-	-	-	-	-	-	-	491	491
Voorziening afwikkeling verkoop Essent ESCROW	103	103	-	-	103	-	-	-	-	-	-	-	-	-	103	103
Voorziening ontwikkeling aardwarmte Koekoekspolder	4.209	4.208	-	-	4.208	-	-	-	-	-	-	227	-	227	3.981	3.981
Voorziening lening Warmtenet Hengelo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Voorziening lening Empyro Hengelo	3.000	3.000	-	-	3.000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3.000	3.000
Voorziening verplaatsing Stork Hengelo	13.200	13.200	-	-	13.200	-	-	-	-	-	-	-	-	-	13.200	13.200
Voorziening waardeerisico ILG/EHS opstellen en gronden	5.326	7.138	-	-	7.138	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7.138	7.138
Voorziening afwikkeling verkoop Attero ESCROW	2.527	1.505	-	-	1.505	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.505	1.505
Voorziening lening Sanderink Technology Centre	10.000	10.000	-	-	10.000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10.000	10.000
Voorziening grondbezit	179	187	-	-	187	-	-	-	-	-	-	-	-	-	187	187
Voorziening dubieuze debiteuren	5.064	5.025	-	-	5.025	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5.025	5.025
Voorziening revolving fund grondvoorraad	136	2	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2
Voorziening deelneming HFO	10.616	5.174	-	-	5.174	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5.174	5.174
Subtotaal gesaldeerde voorzieningen	82.160	50.533	-	-	50.533	-	-	-	-	-	-	227	-	227	50.306	50.306
Totaal voorzieningen	117.530	89.074	-	3.588	85.486	23.595	575	24.170	108	-69	39	24.946	658	25.604	84.243	84.091
Doeluitkeringen																
Doeluitkering jeugdzorg	10.347	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Brede doeluitkering verkeer en vervoer	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Doeluitkering verbetering N34	14.451	14.451	-	-	14.451	-	-	-	650	-	650	2.285	-	2.285	12.816	12.816
Doeluitkering Europese programma's	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Doeluitkering geluidssanering NaNOV	-1.030	-14	-	-	-14	400	-	400	-1	1	-	100	-	100	285	286
Doeluitkering ELENA	-	1.040	-	-	1.040	-	-	-	-	-	-	-	400	400	1.040	640
Totaal doeluitkeringen	23.768	15.477	-	-	15.477	400	-	400	649	1	650	2.385	400	2.785	14.141	13.742

¹ Rente bedraagt 0% zoals vastgesteld via een Statenbesluit.

² Rente onderdeel verbetering N34 is gebaseerd op het percentage waarmee de afkoopsom is bepaald (4,5%).

³ Rente is gebaseerd op het percentage waarmee de afkoopsom is bepaald (4,5%).

⁴ Rente betreft bij voorzieningen de instandhoudingsbijdrage, deze wordt alleen toegevoegd als het risico toeneemt door inflatoire effecten of op basis van wettelijke voorschriften.

⁵ Rente wordt alleen toegevoegd op basis van wettelijke voorschriften of juridische bindende afspraken.

⁶ Negatieve bedragen betreffen per saldo meer nog te ontvangen dan vooruitontvangen doeluitkeringen.

Bijlage VII

Meerjarenramingen reserves, voorzieningen en doeluitkeringen 2018

Naam	Geraamd saldo begin 2018	Nieuw geraamd saldo begin 2018	Mutaties 2018									Geraamd saldo eind 2018	Nieuw geraamd saldo eind 2018
			vermeerderingen						verminderingen				
			geraamde toevoeging	bij te ramen toevoeging	nieuwe toevoeging	geraamde rente 0,10%	bij te ramen rente	nieuwe renteraming 0,10%	geraamde onttrekking	bij te ramen onttrekking	nieuwe onttrekking		
Algemene reserves													
Algemene risicoreserve	62.217	62.217	-	-	-	-	-	-	-	-	-	62.217	62.217
Algemene reserve	96.280	96.280	16.892	-	16.892	-	-	-	3.310	-	3.310	109.862	109.862
Algemene reserve Kwaliteit van Overijssel	84.533	84.533	16.675	-	16.675	-	-	-	7.534	-	7.534	93.674	93.674
Algemene reserve grondzaken	79.385	79.385	6.384	-	6.384	-	-	-	13.505	-	13.505	72.264	72.264
Algemene reserve egalisatie plafond BCF	6.000	6.000	2.500	-	2.500	-	-	-	-	-	-	8.500	8.500
Algemene financieringsreserve	629.820	410.843	5.811	-1.480	4.331	-	-	-	4.434	-103	4.331	631.197	410.843
Subtotaal algemene reserves	958.235	739.258	48.262	-1.480	46.782	-	-	-	28.783	-103	28.680	977.714	757.360
Bestemmingsreserves													
Reserve Europese programma's	20.370	20.373	3.974	-	3.974	17	3	20	7.319	-	7.319	17.042	17.048
Reserve Reconstructie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Reserve provinciale infrastructuur	1.604	1.604	-	-	-	110	-	110	1.480	-	1.480	234	234
Reserve waterwegen	4.515	4.515	-	-	-	203	-	203	-	-	-	4.718	4.718
Reserve energiebesparing	810	810	-	-	-	-	-	-	-	-	-	810	810
Reserve herstructurering bedrijventerreinen	9.555	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	9.555	-
Reserve bodemsanering	38.816	34.674	7.593	-	7.593	-	-	-	479	-	479	45.930	41.788
Reserve ISV-3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel	329.292	323.997	7.534	-	7.534	-	-	-	68.085	4.403	72.488	268.741	259.043
Uitvoeringsreserve EHS	256.279	256.229	65.399	-	65.399	-	-	-	115.924	50	115.974	205.754	205.654
Reserve risicoreservering RBT	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Reserve afrekening pMJP/ILG	8.749	8.749	-	-	-	-	-	-	480	-	480	8.269	8.269
Reserve verkeer en vervoer	59.742	62.572	570	-	570	-	-	-	529	2.930	3.459	59.783	59.683
Reserve dekking kapitaallasten activa	-	242.355	-	1.480	1.480	-	-	-	-	71	71	-	243.764
Subtotaal bestemmingsreserves	729.732	955.878	85.070	1.480	86.550	330	3	333	194.296	7.454	201.750	620.836	841.011
Resultaat	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal eigen vermogen	1.687.967	1.695.136	133.332	-	133.332	330	3	333	223.079	7.351	230.430	1.598.550	1.598.371

Bijlage VII

Meerjarenramingen reserves, voorzieningen en doeluitkeringen 2018

Naam	Geraamd saldo begin 2018	Nieuw geraamd saldo begin 2018	Mutaties 2018									Geraamd saldo eind 2018	Nieuw geraamd saldo eind 2018
			vermeerderingen						verminderingen				
			geraamde toevoeging	bij te ramen toevoeging	nieuwe toevoeging	geraamde rente 0,10%	bij te ramen rente	nieuwe renteraming 0,10%	geraamde onttrekking	bij te ramen onttrekking	nieuwe onttrekking		
Reguliere voorzieningen													
Voorziening natuurbeleidsplan	1.530	1.530	1.565	-	1.565	-	-	-	1.656	-	1.656	1.439	1.439
Voorziening Algemene Pensioenwet Politieke Ambtsdragers	8.572	8.572	450	-	450	-	-	-	300	-	300	8.722	8.722
Voorziening resultaten gebiedsexploitaties	11.502	11.433	-	-	-	-	40	40	-	-	-	11.502	11.473
Voorziening besteding grondwaterheffing	1.376	893	1.015	-	1.015	-	-	-	1.125	179	1.304	1.266	604
Voorziening beheer en onderhoud N340 / N48	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Voorziening beheer en onderhoud provinciale infrastructuur	7.151	7.551	17.377	-	17.377	-	-	-	16.277	-	16.277	8.251	8.651
Voorziening reorganisatie	3.806	3.806	-	-	-	-	-	-	560	-	560	3.246	3.246
Voorziening grote energieprojecten	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Subtotaal reguliere voorzieningen	33.937	33.785	20.407	-	20.407	-	40	40	19.918	179	20.097	34.426	34.135
Gesaldeerde voorzieningen													
Voorziening lening Stichting WMC	500	500	-	-	-	-	-	-	-	-	-	500	500
Voorziening participatie HMO	491	491	-	-	-	-	-	-	-	-	-	491	491
Voorziening afwikkeling verkoop Essent ESCROW	103	103	-	-	-	-	-	-	-	-	-	103	103
Voorziening ontwikkeling aardwarmte Koekoekspolder	3.981	3.981	-	-	-	-	-	-	236	-	236	3.745	3.745
Voorziening lening Warmtenet Hengelo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Voorziening lening Empyro Hengelo	3.000	3.000	-	-	-	-	-	-	375	-	375	2.625	2.625
Voorziening verplaatsing Stork Hengelo	13.200	13.200	-	-	-	-	-	-	-	-	-	13.200	13.200
Voorziening waardering ILG/EHS opstellen en gronden	7.138	7.138	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7.138	7.138
Voorziening afwikkeling verkoop Attero ESCROW	1.505	1.505	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.505	1.505
Voorziening lening Sanderink Technology Centre	10.000	10.000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10.000	10.000
Voorziening grondbezit	187	187	-	-	-	-	-	-	-	-	-	187	187
Voorziening dubieuze debiteuren	5.025	5.025	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5.025	5.025
Voorziening revolving fund grondvoorraad	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2
Voorziening deelneming HFO	5.174	5.174	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5.174	5.174
Subtotaal gesaldeerde voorzieningen	50.306	50.306	-	-	-	-	-	-	611	-	611	49.695	49.695
Totaal voorzieningen	84.243	84.091	20.407	-	20.407	-	40	40	20.529	179	20.708	84.121	83.830
Doeluitkeringen													
Doeluitkering jeugdzorg	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Brede doeluitkering verkeer en vervoer	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Doeluitkering verbetering N34	12.816	12.816	-	-	-	577	-	577	12.775	-	12.775	618	618
Doeluitkering Europese programma's	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Doeluitkering geluidssanering NaNOV	285	286	150	-	150	-1	1	-	-	-	-	434	436
Doeluitkering ELENA	1.040	640	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.040	640
Totaal doeluitkeringen	14.141	13.742	150	-	150	576	1	577	12.775	-	12.775	2.092	1.694

Bijlage VII

Meerjarenramingen reserves, voorzieningen en doeluitkeringen 2019

Naam	Geraamd saldo begin 2019	Nieuw geraamd saldo begin 2019	Mutaties 2019									Geraamd saldo eind 2019	Nieuw geraamd saldo eind 2019
			vermeerderingen						verminderingen				
			geraamde toevoeging	bij te ramen toevoeging	nieuwe toevoeging	geraamde rente 0,10%	bij te ramen rente	nieuwe renteraming 0,10%	geraamde onttrekking	bij te ramen onttrekking	nieuwe onttrekking		
Algemene reserves													
Algemene risicoreserve	62.217	62.217	-	-	-	-	-	-	-	-	-	62.217	62.217
Algemene reserve	109.862	109.862	1.015	-	1.015	-	-	-	3.810	-	3.810	107.067	107.067
Algemene reserve Kwaliteit van Overijssel	93.674	93.674	17.420	-	17.420	-	-	-	8.350	-	8.350	102.744	102.744
Algemene reserve grondzaken	72.264	72.264	6.364	-	6.364	-	-	-	13.505	-	13.505	65.123	65.123
Algemene reserve egalisatie plafond BCF	8.500	8.500	2.500	-	2.500	-	-	-	-	-	-	11.000	11.000
Algemene financieringsreserve	631.197	410.843	4.198	-	4.198	-	-	-	5.433	-1.235	4.198	629.962	410.843
Subtotaal algemene reserves	977.714	757.360	31.497	-	31.497	-	-	-	31.098	-1.235	29.863	978.113	758.994
Bestemmingsreserves													
Reserve Europese programma's	17.042	17.048	3.974	-	3.974	14	3	17	4.076	-	4.076	16.954	16.963
Reserve Reconstructie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Reserve provinciale infrastructuur	234	234	-	-	-	115	-67	48	-	-	-	349	282
Reserve waterwegen	4.718	4.718	-	-	-	212	-	212	-	-	-	4.930	4.930
Reserve energiebesparing	810	810	-	-	-	-	-	-	-	-	-	810	810
Reserve herstructurering bedrijventerreinen	9.555	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	9.555	-
Reserve bodemsanering	45.930	41.788	8.193	-	8.193	-	-	-	444	-	444	53.679	49.537
Reserve ISV-3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel	268.741	259.043	8.350	-	8.350	-	-	-	36.831	1.000	37.831	240.260	229.562
Uitvoeringsreserve EHS	205.754	205.654	65.608	-	65.608	-	-	-	101.277	50	101.327	170.085	169.935
Reserve risicoreservering RBT	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Reserve afrekening pMJP/ILG	8.269	8.269	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8.269	8.269
Reserve verkeer en vervoer	59.783	59.683	570	-	570	-	-	-	-	-	-	60.353	60.253
Reserve dekking kapitaallasten activa	-	243.764	-	-	-	-	-	-	-	1.389	1.389	-	242.375
Subtotaal bestemmingsreserves	620.836	841.011	86.695	-	86.695	341	-64	277	142.628	2.439	145.067	565.244	782.916
Resultaat	-	-	7.690	-	7.690	-	-	-	-	-	-	7.690	7.690
Totaal eigen vermogen	1.598.550	1.598.371	125.882	-	125.882	341	-64	277	173.726	1.204	174.930	1.551.047	1.549.600

Bijlage VII

Meerjarenramingen reserves, voorzieningen en doeluitkeringen 2019

Naam	Geraamd saldo begin 2019	Nieuw geraamd saldo begin 2019	Mutaties 2019									Geraamd saldo eind 2019	Nieuw geraamd saldo eind 2019
			vermeerderingen						verminderingen				
			geraamde toevoeging	bij te ramen toevoeging	nieuwe toevoeging	geraamde rente 0,10%	bij te ramen rente	nieuwe renteraming 0,10%	geraamde onttrekking	bij te ramen onttrekking	nieuwe onttrekking		
Reguliere voorzieningen													
Voorziening natuurbeleidsplan	1.439	1.439	1.565	-	1.565	-	-	-	1.656	-	1.656	1.348	1.348
Voorziening Algemene Pensioenwet Politieke Ambtsdragers	8.722	8.722	450	-	450	-	-	-	300	-	300	8.872	8.872
Voorziening resultaten gebiedsexploitaties	11.502	11.473	-	-	-	-	41	41	-	-	-	11.502	11.514
Voorziening besteding grondwaterheffing	1.266	604	1.057	-	1.057	-	-	-	962	196	1.158	1.361	503
Voorziening beheer en onderhoud N340 / N48	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Voorziening beheer en onderhoud provinciale infrastructuur	8.251	8.651	17.377	-	17.377	-	-	-	16.277	-	16.277	9.351	9.751
Voorziening reorganisatie	3.246	3.246	-	-	-	-	-	-	560	-	560	2.686	2.686
Voorziening grote energieprojecten	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Subtotaal reguliere voorzieningen	34.426	34.135	20.449	-	20.449	-	41	41	19.755	196	19.951	35.120	34.674
Gesaldeerde voorzieningen													
Voorziening lening Stichting WMC	500	500	-	-	-	-	-	-	-	-	-	500	500
Voorziening participatie HMO	491	491	-	-	-	-	-	-	-	-	-	491	491
Voorziening afwikkeling verkoop Essent ESCROW	103	103	-	-	-	-	-	-	-	-	-	103	103
Voorziening ontwikkeling aardwarmte Koekoekspolder	3.745	3.745	-	-	-	-	-	-	246	-	246	3.499	3.499
Voorziening lening Warmtenet Hengelo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Voorziening lening Empyro Hengelo	2.625	2.625	-	-	-	-	-	-	500	-	500	2.125	2.125
Voorziening verplaatsing Stork Hengelo	13.200	13.200	-	-	-	-	-	-	-	-	-	13.200	13.200
Voorziening waarderisico ILG/EHS opstellen en gronden	7.138	7.138	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7.138	7.138
Voorziening afwikkeling verkoop Attero ESCROW	1.505	1.505	-	-	-	-	-	-	2.527	-	2.527	-1.022	-1.022
Voorziening lening Sanderink Technology Centre	10.000	10.000	-	-	-	-	-	-	2.000	-	2.000	8.000	8.000
Voorziening grondbezit	187	187	-	-	-	-	-	-	-	-	-	187	187
Voorziening dubieuze debiteuren	5.025	5.025	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5.025	5.025
Voorziening revolving fund grondvoorraad	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2
Voorziening deelneming HFO	5.174	5.174	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5.174	5.174
Subtotaal gesaldeerde voorzieningen	49.695	49.695	-	-	-	-	-	-	5.273	-	5.273	44.422	44.422
Totaal voorzieningen	84.121	83.830	20.449	-	20.449	-	41	41	25.028	196	25.224	79.542	79.096
Doeluitkeringen													
Doeluitkering jeugdzorg	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Brede doeluitkering verkeer en vervoer	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Doeluitkering verbetering N34	618	618	-	-	-	-	28	28	-	-	-	646	646
Doeluitkering Europese programma's	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Doeluitkering geluidssanering NaNOV	434	436	-	-	-	-	-1	1	-	-	-	433	436
Doeluitkering ELENA	1.040	640	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.040	640
Totaal doeluitkeringen	2.092	1.694	-	-	-	27	1	28	-	-	-	2.119	1.722

Bijlage VII

Meerjarenramingen reserves, voorzieningen en doeluitkeringen 2020

Naam	Geraamd saldo begin 2020	Nieuw geraamd saldo begin 2020	Mutaties 2020									Geraamd saldo eind 2020	Nieuw geraamd saldo eind 2020	
			vermeerderingen						verminderingen					
			geraamde toevoeging	bij te ramen toevoeging	nieuwe toevoeging	geraamde rente 0,10%	bij te ramen rente	nieuwe renteraming 0,10%	geraamde onttrekking	bij te ramen onttrekking	nieuwe onttrekking			
Algemene reserves														
Algemene risicoreserve	62.217	62.217	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	62.217	62.217
Algemene reserve	107.067	107.067	1.015	-	1.015	-	-	-	1.800	-	1.800	106.282	106.282	
Algemene reserve Kwaliteit van Overijssel	102.744	102.744	-	-	-	-	-	-	-	-	-	102.744	102.744	
Algemene reserve grondzaken	65.123	65.123	6.357	-	6.357	-	-	-	13.505	-	13.505	57.975	57.975	
Algemene reserve egalisatie plafond BCF	11.000	11.000	2.500	-	2.500	-	-	-	-	-	-	13.500	13.500	
Algemene financieringsreserve	629.962	410.843	3.949	-	3.949	-	-	-	5.566	-1.235	4.331	628.345	410.461	
Subtotaal algemene reserves	978.113	758.994	13.821	-	13.821	-	-	-	20.871	-1.235	19.636	971.063	753.179	
Bestemmingsreserves														
Reserve Europese programma's	16.954	16.963	3.974	-	3.974	14	3	17	2.521	-	2.521	18.421	18.433	
Reserve Reconstructie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Reserve provinciale infrastructuur	349	282	-	-	-	120	-70	50	-	-	-	469	332	
Reserve waterwegen	4.930	4.930	-	-	-	221	1	222	-	-	-	5.151	5.152	
Reserve energiebesparing	810	810	-	-	-	-	-	-	-	-	-	810	810	
Reserve herstructurering bedrijventerreinen	9.555	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	9.555	-	
Reserve bodemsanering	53.679	49.537	8.193	-	8.193	-	-	-	870	-	870	61.002	56.860	
Reserve ISV-3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel	240.260	229.562	-	-	-	-	-	-	9.644	-	9.644	230.616	219.918	
Uitvoeringsreserve EHS	170.085	169.935	65.608	-	65.608	-	-	-	83.206	50	83.256	152.487	152.287	
Reserve risicoreservering RBT	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Reserve afrekening pMJP/ILG	8.269	8.269	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8.269	8.269	
Reserve verkeer en vervoer	60.353	60.253	570	-	570	-	-	-	-	-	-	60.923	60.823	
Reserve dekking kapitaallasten activa	-	242.375	-	-	-	-	-	-	-	1.802	1.802	-	240.573	
Subtotaal bestemmingsreserves	565.244	782.916	78.345	-	78.345	355	-66	289	96.241	1.852	98.093	547.703	763.457	
Resultaat	7.690	7.690	16.011	-	16.011	-	-	-	-	-	-	23.701	23.701	
Totaal eigen vermogen	1.551.047	1.549.600	108.177	-	108.177	355	-66	289	117.112	617	117.729	1.542.467	1.540.337	

Bijlage VII

Meerjarenramingen reserves, voorzieningen en doeluitkeringen 2020

Naam	Geraamd saldo begin 2020	Nieuw geraamd saldo begin 2020	Mutaties 2020									Geraamd saldo eind 2020	Nieuw geraamd saldo eind 2020
			vermeerderingen						verminderingen				
			geraamde toevoeging	bij te ramen toevoeging	nieuwe toevoeging	geraamde rente 0,10%	bij te ramen rente	nieuwe renteraming 0,10%	geraamde onttrekking	bij te ramen onttrekking	nieuwe onttrekking		
Reguliere voorzieningen													
Voorziening natuurbeleidsplan	1.348	1.348	1.565	-	1.565	-	-	-	1.656	-	1.656	1.257	1.257
Voorziening Algemene Pensioenwet Politieke Ambtsdragers	8.872	8.872	450	-	450	-	-	-	300	-	300	9.022	9.022
Voorziening resultaten gebiedsexploitaties	11.502	11.514	-	-	-	-	42	42	-	-	-	11.502	11.556
Voorziening besteding grondwaterheffing	1.361	503	1.057	-	1.057	-	-	-	875	-	875	1.543	685
Voorziening beheer en onderhoud N340 / N48	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Voorziening beheer en onderhoud provinciale infrastructuur	9.351	9.751	16.277	-	16.277	-	-	-	16.277	-	16.277	9.351	9.751
Voorziening reorganisatie	2.686	2.686	-	-	-	-	-	-	560	-	560	2.126	2.126
Voorziening grote energieprojecten	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Subtotaal reguliere voorzieningen	35.120	34.674	19.349	-	19.349	-	42	42	19.668	-	19.668	34.801	34.397
Gesaldeerde voorzieningen													
Voorziening lening Stichting WMC	500	500	-	-	-	-	-	-	-	-	-	500	500
Voorziening participatie HMO	491	491	-	-	-	-	-	-	-	-	-	491	491
Voorziening afwikkeling verkoop Essent ESCROW	103	103	-	-	-	-	-	-	-	-	-	103	103
Voorziening ontwikkeling aardwarmte Koekoekspolder	3.499	3.499	-	-	-	-	-	-	255	-	255	3.244	3.244
Voorziening lening Warmtenet Hengelo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Voorziening lening Empyro Hengelo	2.125	2.125	-	-	-	-	-	-	500	-	500	1.625	1.625
Voorziening verplaatsing Stork Hengelo	13.200	13.200	-	-	-	-	-	-	-	-	-	13.200	13.200
Voorziening waardersico ILG/EHS opstellen en gronden	7.138	7.138	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7.138	7.138
Voorziening afwikkeling verkoop Attero ESCROW	-1.022	-1.022	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-1.022	-1.022
Voorziening lening Sanderink Technology Centre	8.000	8.000	-	-	-	-	-	-	2.000	-	2.000	6.000	6.000
Voorziening grondbezit	187	187	-	-	-	-	-	-	-	-	-	187	187
Voorziening dubieuze debiteuren	5.025	5.025	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5.025	5.025
Voorziening revolving fund grondvoorraad	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2
Voorziening deelneming HFO	5.174	5.174	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5.174	5.174
Subtotaal gesaldeerde voorzieningen	44.422	44.422	-	-	-	-	-	-	2.755	-	2.755	41.667	41.667
Totaal voorzieningen	79.542	79.096	19.349	-	19.349	-	42	42	22.423	-	22.423	76.468	76.064
Doeluitkeringen													
Doeluitkering jeugdzorg	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Brede doeluitkering verkeer en vervoer	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Doeluitkering verbetering N34	646	646	-	-	-	-	29	29	-	-	-	675	675
Doeluitkering Europese programma's	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Doeluitkering geluidssanering NaNOV	433	436	-	-	-	-	-1	1	-	-	-	432	436
Doeluitkering ELENA	1.040	640	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.040	640
Totaal doeluitkeringen	2.119	1.722	-	-	-	28	1	29	-	-	-	2.147	1.751

Bijlage VII

Meerjarenramingen reserves, voorzieningen en doeluitkeringen 2021

Naam	Geraamd saldo begin 2021	Nieuw geraamd saldo begin 2021	Mutaties 2021									Geraamd saldo eind 2021	Nieuw geraamd saldo eind 2021
			vermeerderingen						verminderingen				
			geraamde toevoeging	bij te ramen toevoeging	nieuwe toevoeging	geraamde rente 0,10%	bij te ramen rente	nieuwe renteraming 0,10%	geraamde onttrekking	bij te ramen onttrekking	nieuwe onttrekking		
Algemene reserves													
Algemene risicoreserve	62.217	62.217	-	-	-	-	-	-	-	-	-	62.217	62.217
Algemene reserve	106.282	106.282	1.016	-	1.016	-	-	-	500	-	500	106.798	106.798
Algemene reserve Kwaliteit van Overijssel	102.744	102.744	-	-	-	-	-	-	-	-	-	102.744	102.744
Algemene reserve grondzaken	57.975	57.975	7.007	-	7.007	-	-	-	10.000	-	10.000	54.982	54.982
Algemene reserve egalisatie plafond BCF	13.500	13.500	2.500	-	2.500	-	-	-	-	-	-	16.000	16.000
Algemene financieringsreserve	628.345	410.461	3.879	-	3.879	-	-	-	5.740	-1.479	4.261	626.484	410.079
Subtotaal algemene reserves	971.063	753.179	14.402	-	14.402	-	-	-	16.240	-1.479	14.761	969.225	752.820
Bestemmingsreserves													
Reserve Europese programma's	18.421	18.433	-	-	-	15	3	18	1.963	-	1.963	16.473	16.488
Reserve Reconstructie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Reserve provinciale infrastructuur	469	332	-	-	-	125	-73	52	-	-	-	594	384
Reserve waterwegen	5.151	5.152	-	-	-	231	1	232	-	-	-	5.382	5.384
Reserve energiebesparing	810	810	-	-	-	-	-	-	-	-	-	810	810
Reserve herstructurering bedrijventerreinen	9.555	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	9.555	-
Reserve bodemsanering	61.002	56.860	48	-	48	-	-	-	273	-	273	60.777	56.635
Reserve ISV-3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel	230.616	219.918	-	-	-	-	-	-	1.140	-	1.140	229.476	218.778
Uitvoeringsreserve EHS	152.487	152.287	65.607	-	65.607	-	-	-	74.805	50	74.855	143.289	143.039
Reserve risicoreservering RBT	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Reserve afrekening pMJP/ILG	8.269	8.269	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8.269	8.269
Reserve verkeer en vervoer	60.923	60.823	-	-	-	-	-	-	-	-	-	60.923	60.823
Reserve dekking kapitaallasten activa	-	240.573	-	-	-	-	-	-	-	2.046	2.046	-	238.527
Subtotaal bestemmingsreserves	547.703	763.457	65.655	-	65.655	371	-69	302	78.181	2.096	80.277	535.548	749.137
Resultaat	23.701	23.701	14.325	-	14.325	-	-	-	-	-	-	38.026	38.026
Totaal eigen vermogen	1.542.467	1.540.337	94.382	-	94.382	371	-69	302	94.421	617	95.038	1.542.799	1.539.983

Bijlage VII

Meerjarenramingen reserves, voorzieningen en doeluitkeringen 2021

Naam	Geraamd saldo begin 2021	Nieuw geraamd saldo begin 2021	Mutaties 2021									Geraamd saldo eind 2021	Nieuw geraamd saldo eind 2021
			vermeerderingen						verminderingen				
			geraamde toevoeging	bij te ramen toevoeging	nieuwe toevoeging	geraamde rente 0,10%	bij te ramen rente	nieuwe renteraming 0,10%	geraamde onttrekking	bij te ramen onttrekking	nieuwe onttrekking		
Reguliere voorzieningen													
Voorziening natuurbeleidsplan	1.257	1.257	1.565	-	1.565	-	-	-	1.656	-	1.656	1.166	1.166
Voorziening Algemene Pensioenwet Politieke Ambtsdragers	9.022	9.022	450	-	450	-	-	-	300	-	300	9.172	9.172
Voorziening resultaten gebiedsexploitaties	11.502	11.556	-	-	-	-	42	42	-	-	-	11.502	11.598
Voorziening besteding grondwaterheffing	1.543	685	1.056	-	1.056	-	-	-	875	-	875	1.724	866
Voorziening beheer en onderhoud N340 / N48	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Voorziening beheer en onderhoud provinciale infrastructuur	9.351	9.751	16.277	-	16.277	-	-	-	16.277	-	16.277	9.351	9.751
Voorziening reorganisatie	2.126	2.126	-	-	-	-	-	-	560	-	560	1.566	1.566
Voorziening grote energieprojecten	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Subtotaal reguliere voorzieningen	34.801	34.397	19.348	-	19.348	-	42	42	19.668	-	19.668	34.481	34.119
Gesaldeerde voorzieningen													
Voorziening lening Stichting WMC	500	500	-	-	-	-	-	-	-	-	-	500	500
Voorziening participatie HMO	491	491	-	-	-	-	-	-	-	-	-	491	491
Voorziening afwikkeling verkoop Essent ESCROW	103	103	-	-	-	-	-	-	-	-	-	103	103
Voorziening ontwikkeling aardwarmte Koekoekspolder	3.244	3.244	-	-	-	-	-	-	266	-	266	2.978	2.978
Voorziening lening Warmtenet Hengelo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Voorziening lening Empyro Hengelo	1.625	1.625	-	-	-	-	-	-	500	-	500	1.125	1.125
Voorziening verplaatsing Stork Hengelo	13.200	13.200	-	-	-	-	-	-	-	-	-	13.200	13.200
Voorziening waardersico ILG/EHS opstellen en gronden	7.138	7.138	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7.138	7.138
Voorziening afwikkeling verkoop Attero ESCROW	-1.022	-1.022	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-1.022	-1.022
Voorziening lening Sanderink Technology Centre	6.000	6.000	-	-	-	-	-	-	2.000	-	2.000	4.000	4.000
Voorziening grondbezit	187	187	-	-	-	-	-	-	-	-	-	187	187
Voorziening dubieuze debiteuren	5.025	5.025	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5.025	5.025
Voorziening revolving fund grondvoorraad	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2
Voorziening deelneming HFO	5.174	5.174	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5.174	5.174
Subtotaal gesaldeerde voorzieningen	41.667	41.667	-	-	-	-	-	-	2.766	-	2.766	38.901	38.901
Totaal voorzieningen	76.468	76.064	19.348	-	19.348	-	42	42	22.434	-	22.434	73.382	73.020
Doeluitkeringen													
Doeluitkering jeugdzorg	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Brede doeluitkering verkeer en vervoer	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Doeluitkering verbetering N34	675	675	-	-	-	30	-	30	-	-	-	705	705
Doeluitkering Europese programma's	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Doeluitkering geluidssanering NaNOV	432	436	-	-	-	-1	1	-	-	-	-	431	436
Doeluitkering ELENA	1.040	640	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.040	640
Totaal doeluitkeringen	2.147	1.751	-	-	-	29	1	30	-	-	-	2.176	1.781